

Chefen har ordet:

Kamrater! I dag är det annandag jul! Den traditionella annandagsjakten är avslutad och takboxen är satt på bilen som förberedelse för den kommande fjällveckan i Härjedalen.

Vårt regementes och brigadens gamla jaktklubb har samma huvudparagraf i sina stadgar som vår förening – kamratlig samvaro är det viktigaste. Jaktklubben jagar alltid på närövningsområdet på annandagen och på Nyårsåsen på nyårsafton. Flera av våra medlemmar är även med i jaktklubben och den terräng vi använder oss av är välkänd.

Nu förbereds övningsfälten för nödvändigt byggande av kommande nya luftvärnssystem till Försvarsmakten och Luftvärnsregementet. Omfattande utvecklingsarbeten pågår inom Lv 6, såväl på materiel- som på personalsidan.

Modifierade system

Äldre luftvärnssystem som RBS 70 och RBS 90 modifieras och kommer främst, liksom tidigare, att skydda våra arméförband. Luftvärnet kommer också att stationera luftvärnssystemet Bamse, RBS 23, på Gotland.

I slutet av augusti var vår kamratförening närvarande vid den ceremoni då det nya korträckviddiga luftvärnssystemet IRIS (RBS 98) överlämnades till Lv 6. Trots benämningen ”korträckviddigt” når det dubbelt så långt

som RBS 70, över tio km. Det stora lyftet för Luftvärnsregementet blir införandet av luftvärnssystem Patriot (RBS 103), vilket enligt nuvarande tidsplan sker 2021. Patriot är en av de största materielanskaffningarna som Försvarsmakten gör i den senast beslutade försvarsinriktningen. Vår kamratförening kan inte annat än att glädjas över Luftvärnsregementets framtida förnyelse och vår utökade luftförsvarsförmåga.

Ny kull utbildas

Inom personalförsörjningsområdet pågår nu utbildning av den andra kullen av värnpliktinga. Det innebär att krigsförbanden kan fyllas av välutbildade kvinnor och män, samtidigt som rekryteringsbasen för officersutbildning ökar betydligt.

Efter att en enig försvarsberedning i våras var överens om totalförsvarets inriktning mot 2025 blev det ingen enighet i de ekonomiska förutsättningarna för ominriktningen. Trots detta lyckades våra politiker under hösten komma till samma slutsats som försvarsberedningen. Det återstår nu att se hur långt de ekonomiska förutsättningarna räcker. Ett

ekonomiskt tillskott var nödvändigt och hälsas med tillfredsställelse. Den framtidstro som jag numera möter vid samtal och sammanträffanden med anställda i Försvarsmakten är mycket glädjande och positiv.

Medlemsantalet ökar

Det gångna året i vår kamratförening har varit positivt i många avseenden. Vi har rekryterat trettio nya medlemmar och våra aktiviteter har varit välbesökta. Vid årsmötet i april fick vi, efter mötesförhandlingarna, en uppdatering av de polsk-svenska relationerna under de senaste femhundra åren. Föreläsare var universitetslektor Tomas Nilson från Högskolan i Halmstad. Föredraget blev en bra introduktion inför årets resa till Polen.

Efter årsmötet samlades vi och avnjöt en middag motsvarande den som genomfördes för femtio år sedan. Att lotteriet efter mötet

bestod av femtio flaskor vin gjorde inte kvällen sämre. Tack, Göran Lundahl, för ditt engagemang!

Resan till Polen genomfördes i två bussar i början av september och under ledning av våra fantastiska reseledare Gunnar Ohlsén och Jan Dorf. En innehållsrik resa som blev mycket uppskattad av oss resenärer. Tack, alla deltagare, för en väl genomförd kamratresa.

Nya resmål

I år, 2020, genomför vi en ny utlandsresa (till Berlin) och 2021 är planen att resa till Normandie. Varmt välkomna vid dessa tillfällen!

Slutligen vill jag framföra mitt tack till styrelsen för ett gott arbete under det gångna året samt hälsar alla välkomna till kommande aktiviteter!

Johan Rydén
Ordförande

Ett stort TACK
till *Gunnar Strandkvist*, som skänkt kamratföreningen hela sin samling av vår kamratförenings tidningar! Tidningen gavs ut 1937-1938 samt från 1945 fram till dags dato. Ingen utgivning under kriget. Bilden visar den allra första tidningen, från 1937.

Redaktionskommittén

Årsmötet 2019

Fredagen den 12 april 2019 hölls årsmöte i Lv 6 aula med drygt 70 medlemmar närvarande.

Föreningens ordförande, Johan Rydén, inträdde till regementets igenkänningsignal, varefter fanförare inmarscherade med kamratföreningens fana och Hallands regementets och Hallandsbrigadens fana.

Ordföranden hälsade de närvarande välkomna, varvid han särskilt vände sig till dagens föredragshållare, filosofie doktor och universitetslektor Tomas Nilson med partner Carina Åberg, ordföranden i Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund Anders Emanuelson, föreningens hedersledamöter Göran Wetterlundh och Arne Hedman, inbjudna gäster och Skånska Husarsextetten.

Ordföranden höll parentation över de medlemmar som avlidit sedan föregående årsmöte varefter musikkåren spelade Stridsbön, musik av Otto Lindblad med arrangemang av Stig Norberg.

Musikkåren genomförde därefter en mycket uppskattad konsert.

Anders Emanuelson utdelade SMKR:s förtjänstmedalj i guld till Göran Lundahl. Göran Lundahl har under ett 50-årigt medlemskap deltagit aktivt i alla årsmöten, studieresor och andra sammankomster inklusive nordiska kamratföreningsmöten. Göran Lundahl har varit och är en generös mecenat i kamratföreningen i form av gåvor till lotteri samt genom att ställa egen bil till förfogande i samband med rekognosceringsresor inför kamratföreningens utlandsresor och centrala möten i SMKR:s regi. Utöver detta är Göran Lundahl en god kamrat som främjar kamratföreningens syfte och mål.

Ordföranden utdelade Kamratfondens stipendium i form av deltagande i nordiskt

kamratföreningsmöte 2019 i Norge till Göran Lundahl som erkänsla för mångårigt engagemang i kamratföreningen och som mecenat. Göran Lundahl har vid föreningens sammankomster och resor varit och är ett stöd i olika sammanhang till gagn för gott kamratskap och samhörighet.

Därefter vidtog årsmötesförhandlingar enligt fastställd dagordning:

Årsmötesförhandlingar

§ 1 Föreningens ordförande, överste Johan Rydén, förklarade årsmötet 2019 öppnat.

§ 2 Johan Rydén valdes till ordförande och Jan Dorf till sekreterare för mötet.

§ 3 Jarl Wallefors och Johan Wallefors valdes att jämte ordföranden justera årsmötets protokoll.

§ 4 Årsmötet fastställdes vara stadgeenligt utlyst.

§ 5 Utdelad föredragningslista för mötet fastställdes.

§ 6 Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse föredrogs och lades med godkännande till handlingarna.

§ 7 Revisor Tommy Jacobson redovisade revisorernas revisionsberättelse.

§ 8 Styrelse och styrelseledamöter beviljades ansvarsfrihet för 2018 års förvaltning.

§ 9 Årsmötet godkände styrelsens förslag om medlemsavgift på 150 kr för 2020.

§ 10 Styrelsens förslag till arbetsplan för verksamhetsåret 2019-2020 fastställdes.

§ 11 Styrelsens förslag till resultatbudget för 2019 fastställdes.

§ 12 Inga motioner hade inkommit.

§ 13 Johan Rydén omvaldes till förenings-

Resan till Polen 2019

Dag 1, måndag 9 september

Kl 14.15 påbörjades lastning av bagage i de två bussarna från Hjalmarssons Buss utanför kasern två som vanligt. Tiden var däremot inte vanlig, vi brukar åka på förmiddagen.

De 69 deltagarna inklusive förare åkte sedan i väg söderut mot Karlskrona med stora förväntningar. Jan och Gunnar hälsade oss välkomna i bussarna och informerade om dagens verksamhet. Sedan visades filmen från 2018 års resa till Norge. Längst bak i vår buss, "ungdomsbussen", hörde kanske inte alla eftersom kamratlig samvaro prioriterades. Vi hade även nya resedeltagare med. Kul!

Snabbstopp för medhavd fika gjordes på Ynde rastplats vid Sölvesborg Väst. Toaletter och naturen blev också intressanta platser

att besöka. Sedan direkt till Karlskrona färjeterminal, urlastning och incheckning i sista stund till färjan Stena Spirit. Gemensam middagsbuffé med dricka blev gott och trevligt. Några gick och shoppade innan vi drog oss till våra hytter för övernattnig.

Dag 2, tisdag

Upp tidigt och frukost. I samband med att vi lämnade färjan i Gdynia halkade en av damerna och blev skadad. Lyckligtvis löste detta sig. Kl 08.00 avfärd med bussarna mot Warszawa (44 mil).

Vid passage av Gdansk gavs kort information om Tysklands angrepp på Polen. Anders Eidergård informerade i bussarna om Sverige och Polen som hade samma kung samt om Karl X Gustav i Polen.

Per Dahlöf informerade om "Än är inte Polen förlorat, ingen ryss får boplatz här", om Polens delningar och när Polen inte fanns. Per genomförde även en frågesport om företeelser i Sverige och Polen.

En påse med turistbroschyrer och kartor fick vi också. Dessa hade vår polske generalkonsul i Halmstad, Bo Chronier, fixat. Lunchstoppet blev lite speciellt då vi tog vad var och en hade med sig, mackor från båten eller något annat. 20 grader ute.

Kl 15.00-17.30 fick vi en mycket intressant stadsrundtur med svensktalande guider i Warszawa. Vi såg både Sigismundkolonnen och Marie Curies hem. Sedan incheckning på Hotel MDM på huvudgatan. Frölidarna fick lyxsvit, de var ju tre.

Tjugofem deltagare gick på den stjärnmärkta restaurangen Atelier Amaro och åt många små rätter, till ett pris därefter. Vi övriga mindre rika hittade egna matställen. Vårt

FOTO: BENNY NORD

Anders Emanuelson delar ut medalj till Göran Lundahl.

ordförande, tillika styrelsens ordförande, för 2019-2020.

§ 14 Till styrelseledamöter under två år omvaldes Gunnar Ohlsén, Håkan Söderberg, Jan Dorf och Bo Westman.

§ 15 Till ersättare under ett år omvaldes Lena Wallin, Peter Höglund och Jennie Mared.

§ 16 Till revisorer omvaldes Tommy Jacobsson och Rolf Eklund. Till ersättare omvaldes Bo Hervén och Claes-Göran Andersson.

§ 17 Till valberedning omvaldes Thomas Andersson (sammankallande) och Joachim Bergqvist.

§ 18 Inga övriga frågor.

§ 19 Ordföranden tackade styrelse, revisorer och valberedning. Ett särskilt tack till alla bidragsgivare.

§ 20 Ordföranden tackade alla för visat intresse och förklarade årsmötet avslutat.

Efter årsmötet höll filosofie doktor och universitetslektor Tomas Nilson, Högskolan i Halmstad, föredrag om "svensk-polska rela-

tioner under femhundra år – en lång och händelserik historia".

Middagen efter årsmötet intogs på officersmässan, dit ordförande Johan Rydén kunde hälsa 61 gäster och medlemmar välkomna. Allt var perfekt regisserat av klubbmästaren Lars Folkesson.

Dagens hedersgäst, överste Anders Emanuelson, framförde gästernas tack för middagen och den sedvanligt fina inramningen vid föreningens årsmöte.

Dagen avslutades med kamratlig samvaro på officersmässan, med bland annat lotterier med förnämliga vinster skänkta av Göran Lundahl, Ann-Louise Carlsson, Gunnar Ohlsén och kamratföreningen.

Jan Dorf
Sekreterare

FOTO: CLAES NORELÖV

Johan Rydén tackar vår svenske ambassadör Stefan Gullgren och försvarsattachén, överste Ulf Jonsson.

FOTO: CLAES NORELÖV

Avkoppling på Stortorget i Krakow med de vita hästvagnarna.

gäng gick bara runt hotellhörnet. God mat och musikunderhållning blev det på restaurang Uszwejka under kvällen. Sedan tog vi en kort promenad.

Dag 3, onsdag

Efter frukost blev det avfärd med bussarna kl 09.00. Det blev ny stadsrundtur med buss i Warszawa och en promenad. Vi besökte bland annat museiområdet Lazienki och Lazienkiparken med Chopinmonumentet.

Sedan samlades vi 11.00 på Hotel Belweder Klonowa där svenske ambassadören Stefan Gullgren och försvarsattaché överste Ulf Jonsson informerade om läget i Polen. Ambassaden ligger nära hotellet men har tyvärr inte plats för en så stor intresserad skara som vi. Efter informationen åt vi lunch i samma lokal.

Mätta fortsatte vi busstransporten till Krakow (30 mil) i södra Polen. Den tog cirka fyra timmar med stopp. Incheckning på Royal Hotel Krakow Swietej Gertrudy och sedan gemensam middag på hotellet. Vårt mindre gäng gick efteråt in till Stortorget i Krakow där vi lugnt tog en välkomstdrink och tittade på månen och de vita hästvagnarna.

Dag 4, torsdag

Frukost och utcheckning. Efter det att vi lastat bussarna mötte oss två bra guider som gav en tre timmars intressant stadsrundtur till fots i Krakow.

Den inleddes med besök på det medeltida kungliga slottet och museet Wawel Royal Castle. Ytterligare en av damerna skadade sig då vi gått ut. Blev omhändertagen och det gick bra.

Sedan delade vi på oss för att äta lunch på egen hand. Vi åt på torget i gamla judiska gettot. Kl 14 i väg kort resa med bussarna till Wieliczka saltgruva. Vi fick en tvåtimmars guidad visning i saltgruvan, som var mycket intressant. Gruvan är en av världens äldsta saltgruvor i kontinuerlig drift (1368-1968).

Först gick vi 378 steg ner i trätrappor till första nivån i gruvan. Sedan fortsatte vi ner till botten, 135 meter under jord, totalt 800 steg. I gruvan finns bland annat ett kapell. Färdiga fick vi åka nio plus nio personer, packade som sillar, i en typisk gruvhiss upp till ytan. 28 grader ute.

Väl färdiga, och lite trötta, tog vi bussarna åter till Krakow. Fri kväll. Vårt gäng gick till centrala Krakow och åt middag. Trevligt.

Dag 5, fredag

Tidig frukost (med kaffebiträde Jan D som räddade oss) och utcheckning i tid. Kl 07.30 åkte vi med bussarna till Auschwitz museum, cirka sju mil. Här fick vi en guidad tur med svensktalande guider.

Vi gjorde stopp för gemensam ceremoni i samband med att Johan Rydén lade ner blommar med textade band som minne: ”Vi glömmar aldrig”, ”Hallands regemente och Hallandsbrigadens kamratförening”.

Sedan en kort sträcka till Auschwitz-Birkenau. Totalt guddning i tre timmar i 28 grader ute. Två ställen man aldrig glömmar. Många blev – i stället för ledsna – riktigt förbannade.

Klara där begav vi oss till en lunchplats nära Auschwitz. Mätta åkte vi 22 mil och fyra timmar till Lodz. Vägarbeten och bilolyckor samt kort stopp sinkade oss lite. Framme checkade vi in på Holiday Inn Hotel Lodz Piotrkowska. En sen god middag avslutade kvällen.

Dag 6, lördag

Frukost, utcheckning och busstransport 18 mil till Torun. I bussen pratade Anders Eidergård om ”Karl XII – polariserad eller bipolär?”

Fri tid för lunch i Gamla stan. Sedan stadsrundtur i Torun med engelsktalande guider i 75 minuter. Sol och 25 grader. Därpå busstransport 20 mil och tre timmar till stopp för handling inför hemresan. Under resan genomförde Per Dahlöf frågesporten ”Det vi inte visste om Polen”.

Slutligen busstransport och incheckning på Stena terminal Gdynia med gemensam middagsbuffé och prisutdelning i frågetävlingen. Vissa avslutade dagen med shopping och annat ombord.

Dag 7, söndag

En mycket gungig natt på färjan Stena Spirit! Därför blev det inte frukost för alla.

Ankomst Karlskrona kl 07.30 efter frukost. Här blev det bussförarbyte. Ebbe avtackades

FOTO: CLAES NORELÖV

Långt ner i Wieliczka saltgruva besökte vi detta fina kapell.

Vår grupp inleder den guidade turen i Auschwitz-Birkenau.

Den andra gruppen under guidad stadsrundtur i Torun.

och Ashif tog över den bussen. Busstransport 24 mil till Halmstad med kort stopp utanför Kristianstad. 15 grader och mulet.

Sedan till Halmstad, där vi vid lunchtid utanför regementet avlastade. Alla samlades för avtackning av bussförarna Ashif och Arne, våra guider, reseplanerare och de som på olika sätt bidragit till resans genomförande.

En mycket trevlig, intressant, lärorik resa med god mat och dryck var klar. "Tvåkilosresan" avslutades. Vi åkte mycket nöjda hem.

Vi saknade Axel Ahlfors som avled i augusti 2019, 99 år gammal, och som alltid deltagit på våra resor med mera.

Bo Westman
F d officer vid I 16

Vi startar 30 juli 2019 i Varberg från FMCK:s lokaler och framrycker till Halmstad. Där hämtas ytterligare personal och materiel för att operationen ska gå i lås.

Gänget som gjorde det. FMCK Varberg med förstärkning.

I samband med avfärden från Halmstad väljer någon där uppe att öppna dammluckorna varvid det kommer mycket fukt på väldigt kort tid. Detta sinkar lite men förhindrar inte framryckningen.

Efter en kort rast på Hallandsås fortsätter marschen mot Malmö och lokala FMCK-klubbens lokal. Där sker omlastning så att vi nu är sju ordonnanser som framrycker på mc 258 A i uniform (Utr enligt SäKR Trf). Vi har även med ett fordon för packning och förläggningsutrustning. Passagen till landet i väster går över bron, inga missöden hittills... nästan. Bara lite belysning som inte funkar men motorcyklarna fungerar.

Väl framme vid anfallsmålet mottages vi som segrare! Lokalbefolkningen applåderar och jublar när de ser oss. Vi checkar in och fortsätter till förläggningsplatsen. Vi upprättar förläggning och intar flytande förplägnad för att fira att anfallsmålet är taget. Intervju med lokala medier genomförs.

Dagen efter är det dags att "köra i mål" och då funkar inte min mc. Typiskt att den har scenskräck just i dag...

Dag 2 är det utflykt till ett område med ett ombyggt mentalsjukhus och torrlagd havsbotten. Det bjuds på morötter vid den torrlagda havsbotten. Besöket vid pumpstationen

är intressant, vattennivån är minus 7,5 m på sidan med åkermark.

Dag 3 är det dags för nationsmarsch. 28 nationer är närvarande och Sverige är en av dem med flest deltagare. Vi är cirka 170 totalt. På kvällen är det prisutdelning och då vinner Sverige tre priser. Ett pris är bara "vårt": Bohemia Challenge! Det innebär att vi har flest mc under 250 cm³.

Dessutom är det bara vi som kör tvåtakt och i uniform. De andra två priserna – flest ur en klubb samt något som jag glömt...

Vi är utsedda av Sverigerepresentanten i FIM att hämta priserna. Under jubel intar vi scenen. Efteråt är det fest!

Efter frukost dag 4 bryts förläggningen. Kl 10.30 lokal tid startar marschen till fäderneslandet. Strax efter toppen på bron inträffar det första bakslaget: Punktering på min mc i 80 km/h... Efter gränspassage bytes hjulet på fyra minuter och marschen fortsätter.

Efter cirka 50 km kommer nästa bakslag: En mc slutar fungera. Denna gång löser vi det med att byta mc. Väl åter vid Lv 6 genomför vi åtgärder efter körning och garagerar fordonen. Vi sätter även en bock på vår bucket list att vi genomfört detta. Nästa år är det i Italien – 220 mil – enkel väg – mc 258 A?

Niclas Haglund

Jullunchen 2019

I enlighet med traditionen genomfördes kamratföreningens jullunch i ordersalen på officersmässen, Luftvärnsregementet, lördagen den 30 november, det vill säga som vanligt dagen före första advent.

Efter inledande mingel med glögg på mässens andra våning flyttade sällskapet, 55 medlemmar, ned till ordersalen för julmat, dricka och sång. Niclas Haglund underhöll i vanlig ordning med sin något speciella visa.

Lotteriet, inför förväntansfulla deltagare, leddes av Gunnar Ohlsén och Lena Wallin under överinseende av Carl-Gustaf von Mentzer. Priser hade skänkts av bland andra Göran Lundahl, Ann-Louise Carlsson samt Gunnel och Christer Kjell. Kamratföreningen tackar bidragsgivarna.

Lars Ahlberg

SAMTLIGA FOTON: LARS AHLBERG

Från kaserngård till hundgård

Från en vanlig arbetsplats till en ovanlig

"Major, sergeant Hans Carlsson anmäler sig till tjänstgöring." "Du är hjärtligt välkommen hit, Hans." Chefen för Arméns Hundskola tryckte min hand och log.

Det var den 2 maj 1966 och den handtryckningen blev starten på den mest krävande men samtidigt mest intressanta perioden under min långa militära tjänstgöringstid.

Men starten skedde sju år tidigare då jag 1959 började min värnplikttjänstgöring vid Kungliga Hallands regemente.

Goda förebilder

Löjtnant Stig-Allan Jönsson, sergeant Bertil Hallgren och överfurir Bertil Hansson var det befälslag som blev mina förebilder under värnplikten. Stig-Allan, spänstig och elegant med fallskärmsjägerörnen på bröstfickan, gav oss fysisk spänst, orienteringsförmåga och goda exempel på gott ledarskap.

Bertil Hallgren, som levde efter sin egen regel: "En tråkig övning är nästan alltid en dålig övning men en rolig övning är nästan alltid en bra övning". Vi hade sällan tråkigt med Bertil som övningsledare.

Sist, men absolut inte minst, Bertil Hansson. Mannen med den vänliga blicken och det vårdade språket. Han kunde som ingen annan med en blick få oss att skämmas över en dålig prestation.

Jag trivdes mycket bra med det militära livet och valde att efter värnplikten stanna vid regementet som befäl. 1964 befordrades jag, efter underofficersexamen, till sergeant. Efter befordran blev jag plutonchef och trivdes bra i den rollen. Ett år senare genomgick jag befälskursen vid Fallskärmsjägarskolan (FJS), en utmaning så god som någon! Kursen vid FJS gav också insikt om att det fanns intres-

sant verksamhet även utanför I 16:s kaserngård och övningsfält.

Att som sergeant få någon längre tids kommandering var i princip omöjligt. Förflyttning till annat regemente eller annat truppslag var möjligt men för mig inte särskilt lockande.

Utmaningen lockade

Tankarna på att söka nya utmaningar fanns dock. Av en tillfällighet fick jag höra talas om Arméns Hundskola (HS) i Sollefteå. Verksamheten där lockade och jag tog per telefon kontakt med skolchefen. HS hade en fast tjänst för sergeant och man sökte just då en intressent för tjänsten.

Ingen hade anmält intresse och jag blev direkt erbjuden tjänsten. Jag erkände min totala brist på erfarenhet av hunddressyr, men skolchefen avfärdade mina farhågor med: "Bra, då har du inga förutfattade meningar om dressyr." Tjänsten vid HS innebar en definitiv förflyttning till Sollefteå, vilket föranledde ett rådslag med min hustru. Vi blev snabbt överens om att jag skulle tacka ja till erbjudandet. En månad senare anmälde jag mig sålunda för chefen HS.

Vinter i maj

När jag steg av tåget i Sollefteå 2 maj möttes jag av minus 17 grader och en meter snö. En månad senare, när min hustru anlände, var gräsmattorna gröna och löven på björkarna utslagna. Onekligen en överraskning efter att i april ha upplevt en tidig och varm vår i Halmstad.

FOTO: ARMENS HUNDSKOLA

Uppställning för dressyr.

Mötet med skolchefen var synnerligen positivt. Major Marlo Hjernquist var artillerist, internationell hunddomare och vad gäller ledarskap långt före sin tid.

Det fanns en planering inte enbart för min tjänstgöring utan även för mitt civila liv. Bland annat hade skolan ordnat en modern trerummare i ett centralt område i Sollefteå. Jag fick generöst med tid för att lära känna staden och dess omgivning. Befälskamrater var beredda att guida och informera.

Att lära känna personalen och den mycket omfattande verksamheten tog sin tid men efter en månad kände jag mig rätt hemtam.

Militära och civila uppdrag

HS lydde direkt under chefen för armén, men skolans verksamhet omfattade hela Försva-

makten. Dessutom hade skolan omfattande civila uppdrag som exempelvis dressyr av polishundar, ledarhundar för synskadade och specialsökhundar.

Utbildningskompaniet hade en minhundspluton och ett stort antal handräckningsvärnpliktiga. Totalt cirka 100 värnpliktiga och tio långtidskommenderade befäl.

Hundavdelningen hade ansvar för avel, inköp av hundar, placering av dresserade hundar, fodervårdskontakter med mera. Chef var en fanjunkare med biträde av en rustmästare och ett antal civila kontorister.

Ovanlig organisation

Dressyravdelningen där kärnverksamheten – dressyr av hundar – sköttes hade en ovanlig organisation. Chef var en erfaren fanjunkare.

Det fanns två rustmästare, 25 civila hunddressörer och 25 handräckningsvärnpliktiga. Cirka 125 hundar i sex-sju dressyrgrenar. Det var här jag skulle tjänstgöra som ställföreträdare för dressyrchefen.

En veterinäravdelning, serviceavdelning med hantverkare, telefonväxel och kameralavdelning kompletterade organisationen. En enhet ur Rikspolisens var även knuten till HS. Totalt hade HS sex fasta befäl och tio långtidskommenderade.

Min egen tjänst som ställföreträdande dressyrchef var ny och skulle utvecklas efter hand. De två rustmästarna hade ansvar för dressyr av polishundar och bevakningshundar. Ett antal värnpliktiga och åtta dressörer stod till deras förfogande.

Övriga dressyrgrenar var vakthundar, ledarhundar för synskadade, minsökningshundar samt specialsökhundar (exempelvis narkotikahundar, mögelhundar, malmsökningshundar samt bomb- och vapenhundar.

Förutom dressyr av hundar hade dressyravdelningen omfattande ansvar för kurser, certifiering av tjänstehundar, inspektion av hundtjänst inom försvaret med mera.

Efter en månad vid skolan var jag elev vid en grundkurs för polishundförare. Kursen var sex veckor lång och en utmärkt introduktion. Jag var det första befäl vid skolan som fick denna utbildning.

På med overallen

Efter polishundkursen började jag att på allvar prova hunddressyr. På med overall och kängor och en handgriplig vardag tillsammans med dressörerna. Hunden bryr sig inte om gradbeteckningar, att höja rösten för att bli åttlydd har oftast motsatt effekt. Det gällde att ödmjukt inse att dressyr inte är ett arbete utan en konst.

Halva min arbetstid disponerade jag för egen utbildning, den andra hälften av tiden

användes för att avlasta dressyrchefen. Det gällde ansvar för tjänstgöringslistor, jourtjänst, semesterplanering, utbildning av nytillkomna värnpliktiga, lärare vid kurser och annat.

När jag började med ledarhundsdressyr fick jag möjlighet att besöka en skola för synskadade i Kristinehamn. Under 14 dagar lärde jag mig käppteknik, användning av tekniska hjälpmedel, läsa reliefkarta med mera. Allt var nödvändigt för att kunna samträna ledarhunden hos den synskadade, liksom att kunna ge råd per telefon när problem uppstod hos ledarhundsägaren.

Mycket ödmjuk kom jag åter till HS efter dessa veckor. Samtidigt med mina första läroår började omfattande nybyggen med modern hundgård, modernt valp- och avelsstall, djursjukhus och dressyrhall. Allt stod klart sommaren 1968.

Utnämnd till chef

Samma år slutade min chef för att tillträda en tjänst som hundkonsulent vid De blindas förening. Mycket överraskande blev jag nu chef för dressyravdelningen. Den äldste rustmästaren blev min ställföreträdare. Samtidigt befordrades jag till fanjunkare.

Dressyravdelningen disponerade nu moderna, lättskötta hundstall och moderna personalutrymmen och expeditioner.

Under mina läroår hade jag grundligt lärt känna dressörerna och deras arbetsvillkor. En ovärderlig kunskap när jag nu skulle leda verksamheten. En av mina första åtgärder var att utse de mest erfarna och skickliga dressörerna till dressyrgruppschefer. Efter ett år av intensivt arbete lönehöjdes dessa tjänster och fick en ny beteckning, dressyrmästare.

Det hårda vintervädret med snö och kyla från oktober till april hindrade en del moment som exempelvis spårdressyr. Det krävdes en omfattande planering för att överbygga

dessa problem. Jag införde vidareutbildning genom växeltjänstgöring vid andra dressyrgrenar, bland annat för att kunna möta ökad efterfrågan på specialsökhundar.

Hundar i världsklass

Narkotikahundar började HS med under mitt första år vid skolan. Det gav mig möjlighet att från grunden lära den specialiteten. Sekretessen var hög, endast ett litet antal dressörer

fick inblick i denna dressyr. Samarbetet med tull och polis var omfattande. Ofta fick skolans personal biträda polis och tull i Väster-norrland med ”skarpa” sökuppgifter.

Våra narkotikahundar höll toppkvalitet. Utländska tull- och polismyndigheter stod snart i kö för att köpa hundar och utbildning av hundförare. Engelska blev naturligtvis huvudspråk vid dessa kontakter. Jag började redan 1967 på kvällsgymnasiet och efter tre

FOTO: HANS CARLSSON

”Den flygande hundkojan” med hunden Digg.

terminer hade jag gymnasiebetyg i engelska och tyska. En studieresa till England kompletterade språkkunskaperna.

Studiebesök i England

Under tre veckor besökte jag engelska arméns hundskola, Scotland Yards hundskola samt en ledarhundskola. Jag lärde mig ”dressyrens engelska” och fick inblick i andra sätt att dressera hundar. Min slutsats efter resan blev att HS låg mycket långt fram vad gäller metoder, anlagstest och certifiering. Gästfriheten var överväldigande och efterföljansvärd.

Narkotikahundar men även försöksverksamhet tog mycket av min tid. Narkotikahunddressyren var omgärdad av hög sekretess men samtidigt rönste den stort intresse från massmedierna. Vissa delar av dressyren, framför allt vad hunden *inte* klarar av, är fortfarande något man inte talar om.

Hunden dresseras att söka alla typer av narkotika. Vi var först i världen med att klara sök på syntetiska narkotika som olika tablettformer. Narkotikan levererades via apotek och kontrollvägning av övningslagret skedde regelbundet. Ett inbrottssäkert kassaskåp på mitt kontor innehöll narkotika för miljontals kronor i missbrukskretsar.

Samverkan med tull och polis var omfattande. Vid kurserna för nya hundförare fick vi tillgång till tidigare utbildade hundförare som instruktörer. Deras erfarenheter var ovärderliga för att kunna utveckla dressyren. Informationsträffar för tullchefer och polischefer genomfördes både vid skolan och ute i landet. År 1969 såldes de första narkotikahundarna till andra länders tull och polis. Kurser för de blivande hundförarna genomfördes med engelska som kursspråk. En krävande uppgift!

Dressyravdelningen växte efter hand. Jag hade 1969 under mitt befäl 32 dressörer, 24 värnpliktiga och cirka 140 hundar. Ledarskapet prövades ständigt. En dressör måste vara i

god psykisk balans, vältränad och högt motiverad. Min jordnära kontakt med dressörerna under mina två första år vid HS var en god hjälp när problem skulle lösas.

Att placera rätt hund till rätt dressör var ett viktigt arbete. Det krävde min medverkan vid mentaltest och anlagstest och dessutom god personkännedom och insikt i dressyren.

Hoppande hundar

I augusti 1969 blev jag kallad till skolchefen. ”Läs”, sade han och gav mig en arméorder med röd hemligstämpel. Ärendet gällde försök med patrullhund för fallskärmsjägarförband. Ordern innehöll en omfattande och avancerad kravspecifikation på hundens prestanda. Hunden skulle dessutom givetvis kunna hoppa från flygplan med sin hundförare. ”Du har örnen, kan arbetsmiljön vid fallskärmsjägarna, lägg allt åt sidan och lös uppgiften.” Tiden var knapp, i januari 1970 skulle resultatet redovisas.

Första steget var att informera min personal och omfördela arbetsuppgifter. Lantbruksstyrelsens tillstånd krävdes för att få göra fallskärms hopp med hund. Tillstånd erhöles men med stora krav på hundens säkerhet.

Det hade gjorts några hopp med hund vid FJS men riskerna för skador på hunden var uppenbara. Efter några dagars funderande gjorde jag en enkel skiss på en hundbur som skulle kunna fällas med fallskärm. Skolans snickare levererade efter ett par dagar en prototyp. Flera exemplar sändes till FJS för vidareutveckling. FJS satte genast i gång med fällningsförsök med barlastad bur.

Återstod att snabbt dressera en patrullhund som uppfyllde kraven. Tiden var knapp och dressyr kan tidsmässigt inte forceras. Mitt val föll på Digg, en schäfer som var stationerad på skolan. Digg var polishund och hade bland annat med sin förare ett SM-silver som draghund.

Tillsammans med Diggs dressör började nu ett intensivt arbete med kompletteringsdressyr. En stor del av tiden tillbringades vid FJS där vi deltog i åldersklassens jägarövningar. Allt gick som planerat och i december gjordes premiärhoppet med ”den flygande hundkojan”.

Som ett märkligt led i förberedelserna fick jag, på en redan avlivad hund, lära mig avlivning med pistol m/40. Om något gick fel under övning skulle hundens lidande avslutas på detta sätt. Min kunskap i denna dystra hantering behövde aldrig utnyttjas!

Slutproven genomfördes i Kiruna i januari 1970, tillsammans med ett av FJS repetitionsövningsförband. Allt gick som planerat och slutrapport kunde insändas till chefen armén.

Tuffare ekonomi

Samtidigt med patrullhundförsöken hade skolan fått direktiv om självfinansiering av verksamheten. Patrullhundskostnaden blev så stor att CA avböjde leverans av hundar för ändamålet. Finska gränsbevakningsförband med flera köpte ”jägarhunden”, dock utan krav på hoppträning.

Självfinansieringen medförde att tjänstehundar kostade över 200 000 kronor styck. Kostnadsökningen gjorde självklart att efterfrågan minskade och att kunder sökte alternativa leverantörer.

Åren 1970-1972 bytte skolan huvudman och namn. Försvarets (senare Statens) Hundskola föddes. Skolans handräckningsvärnpliktiga minskade i antal och ersattes av ett mindre antal civila hundskötare.

Skolans schäferavel, som utgjorde grunden för hundanskaffning, byggde på minhundarna som var statens egendom. Antalet minhundspuloner minskade drastiskt och därmed minskade avelsunderlaget.

Kostnadsuppföljning av varje enskild hund blev en ”viktig” uppgift vid dressyravdel-

ningen. Utvecklingen pekade mot att skolan skulle bli civil och helt självfinansierad.

Min tid fylldes nu med administration, allt mindre tid kunde ägnas åt fältarbetet. Av denna anledning lämnade jag 1972 HS som den siste militära dressyrchefen.

Senare (1987) blev skolan nedlagd och är nu ett minne blott. Stallbyggnader är rivna och området står öde.

Stannade i Sollefteå

Den trevligaste, mest krävande och spännande tiden i mitt militära liv var därmed över. Min familj och jag själv trivdes mycket bra i Sollefteå. Chefen för I 21 erbjöd mig anställning och jag tackade ja. Första året vid I 21 var jag ställföreträdande kompanichef men största delen av utbildningsåret kompanichef vid ett ”Göteborgskompani”. Mina erfarenheter av alternativt ledarskap fungerade utmärkt även om en del äldre hade svårt med ”nymodigheter”.

Jag blev regementet trogen i 20 år. Efter majorsbefordran 1990 tillbringade jag mina sista tjänstgöringsår vid Arméns Underhållscentrum som lärare i underhållstjänst, krigspersonaltjänst och folkrätt. Ett mycket stimulerande och trevligt slut på ett 40-årigt militärt liv.

Tiden vid Hundskolan framstår dock som en fantastisk trevlig och fin tid, kanske den bästa! Efter pensionsavgången njuter nu min hustru och jag av friheten i Sundets pärla – Helsingborg. Kontakten med mitt ”moderförband” har förnyats genom Kamratföreningen och Underofficersklubben.

Hans Carlsson

Foto från Sollefteå-tiden

Vad händer på Luftvärnsregementet?

Under 2019 har det varit hög verksamhet vid Luftvärnsregementet och inom hela Försvarmakten.

I maj lämnade Förvarsberedningen sin rapport till regeringen beträffande Försvarmaktens utveckling de kommande fem till tio åren. Rapporten, som heter Värnkraft, tar sin utgångspunkt från en väl genomarbetad hotbild som visar på Ryssland som det största hotet. Sverige måste bygga upp sin försvarsförmåga för att kunna möta framtida hot.

Brigadstruktur

Försvarmakten står inför en uppbyggnad av krigsorganisationen, numerärt i form av fler krigsförband men även i form av ökad kvalitet inom krigsförbanden, med ny materiel och ökad samövning/samträning. För Arméns del innebär detta att brigadstrukturen skall återuppbyggas, i stället för fristående bataljoner som sätts samman vid behov.

Arméchefen har satt upp målet 3 + 2 + 1 fram till 2030 – tre brigader, två stridsgrupper och en division. De tre brigaderna sätts upp vid I 19, P 4 och P 7. De två stridsgrupperna sätts upp vid Livgardet och vid P 18 på Gotland.

Fyra nya förband

För Luftvärnet och Lv 6 har 2019 medfört att fyra nya krigsförband har satts upp. Tre brigadluftvärnskompanier presenterades av överbefälhavaren i januari vid Sälenkonferensen. Under Almedalsveckan presenterade ÖB även ett luftvärnsförband bestående av robotsystem 23, Bamse, som skall vara baserat på Gotland. Dessa fyra förband är under uppsättning och kommer att bemannas och tillföras materiel under 2020.

Tillväxten inom Försvarmakten märks även inom Halmstad garnison. Under 2019 upprättades en ny enhet vid Lv 6, Logistikenheten, som under chefen för Lv 6 skall svara för all garnisonsgemensam logistik i Halmstad garnison inklusive åtgärder i förråd. Med start vid nyåret 2020 påbörjar nästa garnisonsgemensamma enhet, Garnisonsenheten, sin verksamhet. GarnE kommer under C Lv 6 att planera, leda och samordna all övrig garnisonsgemensam verksamhet. GarnE kommer bland annat att lösa uppgifter såsom övnings- och skjutfält, försvarshälsa, mobilisering och övriga gemensamma funktioner inom garnisonen.

Enheter flyttas

Men det försvinner även enheter från regementet. Från och med 1 januari 2020 tillhör inte Utbildningsgruppen och 45. Hemvärnsbataljonen Luftvärnsregementet. De ingår i Militärregion Väst, MR V, tillsammans med övriga utbildningsgrupper och hemvärnsförband som finns i västra regionens område.

I slutet av sommaren överlämnades robotsystem 98 till Försvarmakten från FMV under en ceremoni på Lv 6. Utbildning på systemet pågår. Den första skjutningen med systemet genomfördes på Vidsel skjutfält i november. Det är en viktig milstolpe i vårt arbete med att uppnå ökad operativ effekt. RBS 98 blir ett viktigt tillskott till krigsförbanden.

Utbildning i USA

Samtidigt fortsätter arbetet med förberedelser för att ta emot luftvärnssystem Patriot,

FOTO: LUFTVÄRNSREGEMENTET

Kapten Rylander hjälper en kollega i en simulator för operatörsplatserna i stridsledningcentralen (StriC) på Fort Sill.

RBS 103B. Lv 6 har under det senaste året haft personal i USA som genomfört utbildning på systemet och kommer under 2020 att skicka fler medarbetare till Fort Sill i Lawton, Oklahoma.

Förberedelserna för att ta emot RBS 103 har även givit regementet möjlighet till utökat samarbete med den amerikanska patriotbataljonen som är baserad i Oberammergau i södra Tyskland.

Nya byggnader

Införandet av Patriot medför nya byggnader på regementet. Det planeras för en ny luftvärnshall på sluttningen nedanför nuvarande luftvärnsområde. Byggandet av hallen kommer dock ej att påbörjas under 2020.

Inom ramen för byggnader har kanske den uppmärksamme noterat att hinderbanan har rivits. Dock kommer en hinderbana att byg-

gas tidigt under 2020 för att kunna användas i samband med SM-veckan direkt efter midsommar, men framför allt under VM i militär femkamp som genomförs i augusti.

Aurora 20

En av de viktigaste händelserna under 2020 kommer att vara försvarsmaktsövningen Aurora 20. Aurora genomförs under veckorna 20-23 med tyngdpunkten förlagd till Militärregion Syd. Det kommer att vara cirka 23 000 deltagare i övningen, där cirka 3 000 utgörs av soldater och sjömän från andra länder. Det är totalt 20 andra nationer som deltar i Aurora.

För Lv 6 del innebär det att vi tar emot ett batteri Patriot från bataljonen i Oberammergau, ett norskt kompani med RBS Nasams och en finsk luftvärnsenhet som också använder Nasams. De amerikanska och norska för-

FOTO: JOACHIM BERGQVIST

Den gamla hinderbanan ger plats för en ny.

banden genomför sina förberedelser på Lv 6, vilket gör att regementet och garnisonen kan träna på att ta emot stöd från tredje part.

Under Aurora har Lv 6 även uppgiften att

bygga upp och utgöra ett av två logistiknav för hela övningen. Aurora blir en bra övning som medför ökad förmåga hos hela Försvarsmakten.

Slutligen vill jag informera lite om garnisonsmuseet, även om det ligger en smula utanför regementets verksamhet. Avsikten är att museet under 2020 skall flytta från soldathemmet till nya lokaler i Halmstad. Syftet med detta är tudelat. Dels gör det museet mer tillgängligt för besök, dels möjliggörs visning av den luftvärnsmateriel som finns i Skedala.

Med dessa ord vill jag önska er alla en riktigt god fortsättning på 2020!

Thomas Wessman
Ställföreträdande chef
för Luftvärnsregementet

FOTO: PETER GUSTAVSSON

97 års män på höstmöte med studiebesök

Vid oktobermötet 2019 inledde vi 19 deltagare med veteranfika på Soldathemmet.

Vi körde därefter i kolonn till Halmstad City Airport. På plats i förra Skyways-hangaren fick vi en orientering av Lars Balkö om den pågående ideella renoveringen av A 32 Lansens och om Lansens som flygplan.

Sedan gick vi runt och kollade på detaljer. Som avslutning på denna intressanta förmid-

dag informerade teknisk/operativa chefen Peter Gustavsson om Halmstad City Airport. Tack, Jan, deltagare och inblandade!

Under pompa och ståt, men i regn, invigdes planet uppsatt på en "pinne" i rondellen utanför flygplatsen lördagen den 14 december.

Bo Westman

Återträff 7. komp pansarvärnspluton

Bakre raden (från vänster): Bengt Pehrson, Ronnie Petersson, Christer Olofsson, Christer Jönsson, Börje Karlsson. Mittraden: Göran Boman, Alf Eriksson, Tommy Andreasson, Tomas Nilsson, Lennart Bengtsson, Arne Ivarsson, Sivert Semborn, Kjell Westerberg. Främre raden: Lars-Olof Johansson, Anders Thorild (f d Larsson), Jan Karlsson, Nils-Inge Eriksson, Tommy Sandberg (kapten).

Vi var 18 personer, från Laholm i söder till Lilla Edet i norr, som 9 maj 2019 träffades i Halmstad för att återuppliva gamla minnen från vår lumpartid 1970-1971 på I 16.

Av 22 möjliga hade 19 tackat ja och anmält sig till träffen (två blev sjuka och lämnade återbud i sista stund). Dessutom kom vår plutonchef på den tiden, kapten Sandberg. Vid vår värnplikt tillhörde vi 7:e kompaniets PV-pluton och 1:a och 2:a PV-grupp.

Vicekorpral Daniela Birgersson hade gjort ett mycket genomarbetat och intressant program. Major Joachim Bergqvist inledde med en genomgång av dagens militära aktiviteter i Halmstad och då speciellt på Lv 6.

Därefter blev det rundvandring där vi bland annat besökte vårt gamla logement, där mycket var sig likt. Efter en fantastisk lunch berättade major Håkan Törnlycke om kommande utmaningar för Lv 6 med ökat antal

värnpliktiga och nya vapensystem. Därpå följde besök på museet, inrymt i den byggnad som på vår tid innehöll marketenteriet.

Avslutningsvis fick vi efter 48 år medalj för förtjänstfullt avslutad värnplikt. Medaljerna delades ut av regementsförvaltare Per Ljungner på officersmässen, där vi också fick en fika med välbehövligt eftersnack om gamla lumparminnen.

Detta var vår fjärde återträff efter muck 1971. Ingen av de tidigare träffarna – 1991, 2001 och 2011 – har haft tillnärmelsevis samma uppslutning. Hoppas att nästa träff blir lika välbesökt!

Anders Thorild
Grpch 2:a PV-grupp 1970-1971

Detta är NOAK Halmstad

Nätverk för officerare och anställda kvinnor (NOAK) bildades 2001 på initiativ av värnpliktiga och officerare, med stöd av arbetsmiljölagen och proposition 2001/02:10 i syfte att ge kvinnor möjlighet att träffa andra kvinnor för erfarenhetsutbyte, gemenskap och för att stötta och stärka varandra.

Linnea Lindholm är ordförande för NOAK Lv 6.

Nätverket har sedan 2001 funnits i olika former. I dag är NOAK Lv 6 ett nätverk för rekryter, soldater, officerare och civilanställda kvinnor. Tanken med nätverket kvarstår men fler uppgifter har tillförts.

Årligen anordnar nätverket fyra lokala möten, som ofta hålls på Halmstads soldathem. Därtill deltar man på konferenser och sitter med i förbandets likabehandlingskommitté.

Syftet är bland annat att med ett kvalitativt och organiserat nätverk öka trivselen och

tryggheten för anställda på Lv 6. Detta genom att skapa gemenskap och god sammanhållning och samtidigt vara en resurs för regementet och dess anställda. Nätverket bidrar också med att utveckla luftvärnsregementets arbetsmiljö för både män och kvinnor.

Styrelsen består av en ordförande, en ställföreträdande ordförande och en administratör.

Linnea Lindholm
Ordförande NOAK Lv 6

Stämmingsfull och värdig FN-dag

Den 24 oktober 2019 högtidlighöll Försvarsmakten – och andra myndigheter och organisationer – att FN-stadgan trädde i kraft den 24 oktober 1945, genom fanmarsch i Halmstad och en stämmingsfull ceremoni i Norre katts park.

FN:s arbete för fred, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling uppmärksammades. Kransnedläggning skedde med hjälp av medarbetare från FMFS och Lv 6. I ceremonin ingick tapto och tyst minut för att hedra dem som inte kommit hem med livet i behåll från FN-uppdrag.

– Med dagens oroliga omvärldsläge är det viktigt att uppmärksamma FN:s betydelse för att skapa fred, stabilitet, säkerhet och hållbar utveckling runt om i världen, betonade Lars Lindén, stabschef på Militärhögskolan Halmstad.

– Det känns särskilt bra att i år genomföra fanmarschen och ceremonin tillsammans med andra myndigheter och organisationer

som också är involverade i FN:s arbete. Tillsammans vill vi visa att engagemanget finns hela vägen, från den globala och internationella nivån till det nationella och lokala perspektivet i Halmstad.

Svenska FN-förbundets generalsekreterare, Petra Hallebrant, hade valt att för första gången tillbringa FN-dagen i Halmstad. Hon hade fullt program med skolbesök, Försvarsmaktens ceremoni och FN-gudstjänst i S:t Nikolai kyrka.

– FN-dagen är viktig för att uppmärksamma och stå upp för de mål och värden som FN ursprungligen stod för och fortfarande gör. FN är den arena vi har att mötas och diskutera vår tids ödesfrågor. Det är också vik-

tigt att hedra alla FN-veteraner och det arbete som utförs av så många människor i världen.

Lars Lindén gav en bild av bakgrunden till FN:s tillkomst i sitt tal:

– Något förenklat kan FN-stadgans mål beskrivas som att upprätthålla internationell fred, se till att mänskliga rättigheter efterlevs och att skapa band mellan länder för att lättare kunna lösa konflikter.

Chefen för polisområde Halland, Mats Palmgren, betonade vikten av samarbete mellan militär personal och polisen:

– Flertalet av FN:s insatser hade inte varit möjliga utan att militären först skapat förutsättningar genom antingen fredsskapande eller fredsbevarande åtgärder. På samma sätt kan man säga att utveckling inte kan ske om det inte finns polis som upprätthåller ordningen därefter.

Kommunfullmäktiges ordförande i Halmstad, Andreas Bergman, belyste ytterligare

betydelsefulla områden som ingår i FN-stadgan när det gäller att bland annat främja sociala framsteg och bättre levnadsvillkor under större frihet för människor i världen:

– Sammanfattningsvis är FN viktigare i dag än någonsin. Världens länder måste samarbeta av det enkla skälet att vi delar jorden. Det är vår plikt och ansvar som svenskar, och för Sverige som land, att verka för att samarbetet stärks och utvecklas. Alternativet vore förödande.

Arrangemanget genomfördes i samarbete med Polisen, FN-förbundet, Soldathemmet och veteranförbunden.

Charlotte Pettersson
Kommunikatör MHS H

Fanmarsch genom Halmstads centrum.

FOTO: CHARLOTTE PETTERSSON

FÖRSTA MUCKEN
sedan värnplikten återuppväcktes

– Först glada, sedan ledsna, ryckte den första värnpliktsomgången ut från Luftvärnsregementet den 14 juni 2019 kl 12.20.

FOTO: ANNELIE SVENSSON

Bästa hemvärnssoldaterna 2019 utsedda

FOTO: JAN DORF

Bästa hemvärnssoldater 2019 – från vänster Tino Kuusinen, Dennis Munther, Mikael Schwartz, Magnus Nord och Toni Thersthol.

I strålände solsken genomfördes 22 september 2019 en värdig och stilig ceremoni som avslutning på årets KFÖ.

Talare under ceremonin var C Lv 6, överste Anders Svensson, som gav idel lovord utifrån uppnådda mål under KFÖ:n.

Chefen för 45:e Hemvärnsbataljonen, major Kjell-Anders Johansson, nämnde bland annat att deltagarantalet på årets KFÖ var nytt rekord i hur många som ryckte in.

Bataljonspastor Mia Schulz-Wigelsbo höll en betraktelse om att vi alla är stjärnor och skall möta andra som stjärnor.

Hemvärnets musikkår spelade Hemvärnets marsch samt Hallands regementes och Hallandsbrigadens marsch.

Till bästa soldater utsågs Dennis Munther (451:a kompaniet), Tino Kuusinen (452:a), Magnus Nord (453:e), Mikael Schwartz (454:e) och Toni Thersthol, bataljonsstab/ledningspluton. Kamratföreningen premierade kvintetten med boken Kasernerna på Galgberget 100 år, årets kamrattidning samt fritt medlemskap 2019 och 2020. Gåvorna överlämnades av sekreteraren Jan Dorf.

Ceremonin avslutades med att musikkåren spelade Sveriges nationalsång, som med bataljonens röster hördes långt ner på staden.

Jan Dorf

Hemvärnsbataljonen och Hallandsgruppen

Det händer mycket vid 45:e Hemvärnsbataljonen och Hallandsgruppen!

Den största förändringen är att Hallandsgruppen (HAG) och 45:e hemvärnsbataljonen sedan 1 januari 2020 organisatoriskt inte längre tillhör Lv 6 utan lyder under chefen Västra militärregionen (MR V). Förändringen gäller för samtliga utbildningsgrupper och hemvärnsbataljoner då rikshemvärnschefen från årsskiftet tagit befälet över alla militärregioner.

Det har varit ett intensivt arbete, främst under hösten 2019, för att få en så smidig övergång som möjligt. Facit två veckor in på det nya året är att det verkat fungera väl. Vi har gått över med full besättning och de administrativa stödsystemen verkar även de vara på vår sida. Vi ser med tillförsikt fram emot att verka som direkt underställda chefer till C MR V. Den största fördelen med denna verksamhetsövergång är att 45:e hemvärnsbataljonen och HAG nu har samma chef i fred, kris och krig.

Jag är säker på att samarbetet med Lv 6 även i fortsättningen kommer att vara mycket bra. För huvuddelen märks inte någon förändring i den dagliga verksamheten. Vi ansvarar för samma uppgifter i dag som i går.

I samband med övergången var det även diskussioner om vilket förbandstecken som utbildningsgrupperna skulle bära. I det stora hela ingen stor fråga, men jag måste erkänna att jag personligen blev lite varm i hjärtat då beslutet blev att HAG ska bära vårt traditionsregementes förbandstecken, det vill säga Hallands regementes lejon!

Tillsammans med HAG har 45:e hemvärnsbataljonen genomfört en rekryteringskampanj under senhösten 2019. En stor mängd brev har skickats ut i Halland. Fram till nu har det resulterat i drygt 100 intresse-

Hallands regementes lejon – vårt förbandstecken!

anmälningar. Kamraterna på bataljonen jobbar hårt för att ta om hand om alla dessa.

Under 2020 är det full fart på verksamheten. Förutom ordinarie avtalsövningar är 45:e hemvärnsbataljonen involverad i FMÖ 2020. Vidare sker arbetet med hur vi ska högtidligt hålla att Hemvärnet fyller 80 år under 2020. Vi har även en stor planeringsuppgift då vi fått i uppgift att genomföra rikshemvärnschefens insatsövning 2021. Då kommer Hemvärnet att synas och lösa uppgifter i så gott som samtliga kommuner i Halland.

Avslutningsvis vill jag som relativt ny chef för Hallandsgruppen meddela att 45:e hemvärnsbataljonen på alla nivåer fortsätter att lösa sina uppgifter på ett mycket bra sätt, med stor vilja att utvecklas och med ett härligt engagemang från alla. En förutsättning för detta är att Hallandsgruppen fortsatt levererar bra stöd och realistiska övningar. Tillsammans är honnörsordet!

Christer Mårtensson
Chef Hallandsgruppen

Garnisonens historia

DEL 2

Jag har i en tidigare artikel skildrat garnisonens historia fram till slutet av 1800-talet. Vi har nu kommit fram till 1900 när den moderna garnisonen föds.

Mycket av 1900- och 2000-talets historia är givetvis känd, till och med upplevd, av tidningens läsare. Garnisonens historia sammanfaller dessutom till stor del med regementets. Garnisonens historia berör inte enbart dem som arbetat och verkat på garnisonen utan på ett påtagligt sätt hela Halland.

En stor del av den halländska befolkningen har de facto tillbringat ett år av sitt liv vid garnisonen. Av de värnpliktiga från Halland har 80 procent gjort sin värnplikt i Halmstad, och 90 procent av de värnpliktiga vid garnisonen har utgjorts av hallänningar.

Det leder för långt att i detta forum i detalj beskriva allt som hänt under dessa snart 120 år. Jag kommer att mera skissartat beskriva händelser, personer och företeelser som har påverkat garnisonens utveckling och delvis avveckling under dessa år. På grund av det begränsade utrymmet i tidningen delas artikeln upp i två delar. Årets artikel sträcker sig fram till och med 1950-talet. Perioden från 1960 fram till våra dagar skildras i en kommande artikel.

Huvudsaklig källa till denna artikel är Kungl Hallands Regementes historia 1624–1974, där Erik Hägge i ett mycket utförligt kapitel beskriver den moderna historien. En annan väsentlig källa är det som jag muntligt snappat upp under mina år som officer vid I 16.

1900-talets första decennium

År 1900 inträffade en radikal förändring av rikets försvar i och med att den allmänna

värnplikten infördes. För Halland och Halmstad innebar detta att det regemente som tidigare saknades i landskapet bildades. Kungl Västgöta-Dals regemente med hemvist på Grunnebohed utanför Vänersborg ändrade namn till Kungl Hallands regemente och fick efter diverse turer Halmstad som sin hemvist.

Nya kaserner byggdes på Galgberget, byggnader som vid den tiden var de modernaste byggnaderna i Halmstad. Överflyttning av verksamheten från Grunnebohed skedde successivt.

År 1907 stod etablissemanget färdigt och verksamheten var i full gång. Halmstad hade fått ett regemente och en garnison värd namnet. Man kan säga att den moderna garnison som vi känner än i dag nu var född.

Under de kommande decennierna kommer regementet och garnisonen i mångt och mycket att prägla stadsbilden. Årligen kommer cirka 1 000 soldater att grundutbildas och efter hand åtskilliga tusen att genomföra repetitionsövningar.

I dag har mycket av den militära närvaron försvunnit ur stadsbilden. Vi kan dock erinra oss att ända fram till slutet av 1960-talet hade alla värnpliktiga skyldighet att bära uniform även på fritiden.

En annan påtaglig närvaro i gatubilden, såväl i Halmstad som i övriga städer i Halland, var paraderna och konserterna som regementsmusikkåren utförde till allmänhetens glädje och förströelse. Genom musikkåren tillfördes musiklivet i Halmstad och regionen en ny dimension.

1910-talet

Nu fylls kasernerna med värnpliktiga. Det exercerades och tränades skytte såväl på Galgberget som på Nyårsåsen. Vid denna tiden utgjordes garnisonens upptagningsområde inte enbart av Halland utan även av nordvästra Skåne.

Samtidigt växte hotet om krig i Europa. Första världskriget bröt ut och kom nu att kasta sin skugga över all verksamhet. Kriget till lands bedrevs till stor del i skyttegravarna i Mellaneuropa, men sjökriget gjorde sig påmint inte minst genom den blockad och det ubåtskrig som bedrevs runt våra kuster.

Sverige var inte uppenbart hotat av någon invasion men oaktat detta tjänstgjorde förband ur regementet runt om i vårt land. Bland orter där förband ur I 16 var förlagda kan nämnas Karlskrona, Lund, Helsingborg, Landskrona, Gotland, Lysekil och Morjärv.

1920-talet

Decenniet kom att präglas av såväl krigströtthet som stora omvälvningar i de politiska systemen i Europa – ryska revolutionen och kejsardömetts fall i Tyskland för att bara nämna ett par. Omvälvningarna i övriga Europa påverkade givetvis även Sverige. Många önskade och trodde på en bestående fred.

Depressionen närmade sig och statskassan var begränsad. Som alltid in-tecknade våra politiker freden i förväg vilket ledde fram till försvarsbeslutet 1925, som kom att bli den största reduktionen av rikets försvar någonsin och också i framtiden.

För garnisonen i Halmstad medförde det kommande försvarsbeslutet att I 16 sattes under luppen och utreddes för nedläggning. Detta förslag rönt stort motstånd i Halmstad. Stadsfullmäktige yttrade sig till regeringen i ärendet och krävde en stor ekonomisk ersätt-

Sjätte kompaniet I 16 sommaren 1932 på Tylebäck. Fanjunkare Karl Malmström leder utspisning.

FOTO: DIGITALT MUSEUM

ning för alla de investeringar som staden gjort i samband med regementets tillkomst. En investering som man ansåg vara till ingen nytta alldenstund regementet låg långt utanför staden och troligtvis inte skulle kunna nyttjas till något väsentligt i framtiden.

Trots försvarsbeslut och hot om nedläggning var det dock 1924 dags för stort firande. Regementet fyllde 300 år. Detta uppmärksammades bland annat genom besök av kronprinsparet och i det sammanhanget stora festligheter.

Resultat av försvarsbeslutet utföll till slut lyckligt för Hallands regementes del. Det kom att bli kvar i en i stort sett halverad försvarsmakt, där 17 förband lades ner och värnplikten sänktes till 140 dagar. Arméns och marinens flygande förband bröts ur dessa försvarsgrenar och Flygvapnet bildades som en tredje försvarsgren. Som kuriosum kan nämnas att den ekonomiska ramen fastställdes till 107 miljoner kronor, vilket motsvarade 1,3 procent av BNP.

1930-talet

Årtiondet var en period av hopp och förtvivlan. I världen var det depression, resurserna till försvaret var små och i avtagande. Det kan utläsas mellan raderna att den utbildning som gavs till de värnpliktiga på många sätt var undermålig, till och med dekadent. Utrustning saknades såväl vad gäller vapen som uniformspersedlar. Inte minst var skor en bristvara. De värnpliktiga fick i stor omfattning använda sina egna skodon.

Världspolitikerna försökte undvika att se det stegrande hotet från Hitlertyskland, man kan till och med säga att de lät sig luras av Hitler med en önskan om ”aldrig mera krig”.

Bland Sveriges officerare uppstod dock ett nytänkande kring såväl utbildning som krigsorganisation där den sedermera blivande överbefälhavaren Helge Jung var ledande.

Han samlade ett antal yngre nytänkande officerare kring sig, varav två kom att tjänstgöra som regementschefer vid I 16 – Axel Gyllenkrok och Nils Bildt.

Båda förutspåddes en lysande karriär, men ödet ville annorlunda. Axel Gyllenkrok hamnade inför krigsrätt och avsattes och Nils Bildt drabbades av vad som i dag beskrivs som psykisk ohälsa och tvingades att lämna sin tjänst. Vi skall dock minnas Axel Gyllenkrok som initiativtagare till kamratföreningen, som kom att bildas 1937.

Det finns en händelse i Halmstad under 1930-talet som är värd att särskilt uppmärksammas, nämligen de så kallade brädgårdskravallerna, som ägde rum i hamnområdet i april 1931. Kravallerna uppstod genom en konflikt mellan brädgårdsarbetare och deras arbetsgivare. Kravallerna urartade i upplopp vilket föranledde landshövdingen att begära förstärkning från I 16 för att upprätthålla den allmänna ordningen.

Sålunda sattes en pluton från I 16 med kulsprutor och skarpladdade vapen in mot arbetarna i hamnen. Tack och lov klingade oroligheterna av när förbandet var på plats och inga skott avlossades. Med en annan utveckling hade Halmstad och I 16 kunnat få ett eget ”Ådalen 1931”.

1940-talet

Detta decennium kom att i allt påverkas av andra världskriget. Ett land och en garnison på krigsfot. Men också en garnison som nu växer och tillförs ytterligare ett förband, nämligen Kungl Hallands flygflottilj, F 14.

Beslut om flottiljens inrättande fattades i 1942 års försvarsbeslut och medförde ett omfattande byggande på västra sidan om Galgeberget. Flottiljen invigdes 1945 i krigets slutskede, och var samtidigt en del i ambitionen att bygga upp Sveriges flygvapen till ett av de främsta i världen.

Sjätte kompaniet I 16 sommaren 1932.

FOTO: DIGITALT MUSEUM

Flottiljen blev inledningsvis en av fyra bombflottiljer. Den utrustades med det för den tiden mycket moderna Saab-tillverkade bombflygplanet B 18B.

På armésidan var det beredskapen som överskuggade all annan verksamhet. Den beredskap som statsminister Per-Albin Hansson beskrev som god men som i själva verket, i varje fall inledningsvis, var bristfällig.

Redan när kriget bröt ut 1939 sattes regementet i beredskap även om invasionshotet mot Sverige inledningsvis inte var akut.

Värre blev det i april 1940 då hotet om ett angrepp från Tyskland mot de nordiska länderna blev överhängande.

Den 8 april kom order om mobilisering vilket omedelbart föranledde omfattande åtgärder med inkallelse av personal och omflyttning av materiel. Bristen på befäl var stor och arbetsbelastningen var stor.

Initialt spärrade tillgängliga styrkor hamnarna i Halland och bevakade andra strategiska platser. Den 13 april grupperades det mobiliserade förbandet i nordvästra Skåne. Därmed var fem års beredskapstid påbörjad.

Påfrestningen på förbandet och garnisonen var under denna period mycket stor med en

omfattande befälsbrist med såväl pågående beredskap och grundutbildning samtidigt. Lyckligtvis kom Sverige aldrig att dras in i några strider men det förekom skärmytslingar, inte minst i Öresundsområdet.

Exempel på en av de skärmytslingar som skedde var den kusk ur regementets beredskapsförband, som gick vakt i hamnen i Mölle, och med sin karbin lyckades skjuta ner ett tyskt Heinkelbombplan som passerade svenskt territorium. Flygplanet kom efter påskjutningen att störta, drygt en kilometer utanför hamnen. Det hela kan te sig osannolikt, men efter bärgning och undersökning visade det sig att skytten lyckats träffa en fördelardosa i motorn och därmed slogs planet ut.

Som sagt, nu följde ett antal år med beredskap och förband ur garnisonen i omgångar insatta i hela vårt land.

För Halmstadsborna gjorde sig kriget också påmint genom de tyska permittenttåg som passerade Halmstad på väg till eller från Norge. En verksamhet som också ställde krav på garnisonen i form av bevakning och kontrollöfficerare.

Det kan nämnas att ett andra regemente, i krigsorganisationen benämnt I 46 – ibland

även kallat Varbergs regemente – sattes upp 1941. Från och med 1943 var både I 16 och I 46 organiserade som cykelregementen.

Med en flygflottilj i garnisonen tillfördes givetvis ytterligare en dimension. Flygplanen var något nytt och kittlande i förhållande till det tämligen grå cyklande och marscherande infanteriet.

Samtidigt som flygplanen var spännande och fantasieggande blev de också till förtret. Ganska snart kom det in klagomål från boende i stadens västra del över det ständiga bullret från motorerna. En störning som sedermera kom att bli den flygande verksamhetens fall.

En särskild händelse på F 14 som kom att få stor uppmärksamhet var mysteriet med Röd Niklas, som fortfarande inte är löst.

Söndagen den 10 februari 1946 försvann detta flygplan av modellen B 18B i dåligt väder någonstans över Norrland. En division ur F 14 var på väg till en övning i norra Norrland då den efter mellanlandning i Västerås överraskades av en snöstorm som tvingade de nio planen att nödlanda i trakten av Härnösand. Åtta av planen återfanns och ingen kom till skada men det nionde, kallat Röd Niklas och med tre mans besättning, ännu i dag inte har återfunnits.

Som kuriosum kan nämnas att det tillverkades 245 flygplan av modellen B 18. Det är

B 18-planet på bilden är i spaningsversion.

ungefär lika många som hitintills har tillverkats av JAS 39 Gripen.

Efter världskrigets slut 1945 avvecklades beredskapen snabbt. Som vanligt in-tecknade politikerna raskt den "tusenåriga freden". Mycket av organisationen lades i malpåse. I 16 förlorade sin ställning som cykelregemente, värnpliktstiden skars 1946 ner till som mest 420 dagar och 1948 till 270 dagar. Frågan om repetitionsövningar ställdes på framtiden.

Men tiderna förändrades snabbt. Världsläget försämrades, det kalla kriget blev verklighet och redan 1950 återinfördes repövningarna och värnpliktstidens längd ökade. Man kan fundera över den brist på långsiktighet kring försvarsfrågan som våra politiker haft i alla tider.

1950-talet

Vi är nu inne i efterkrigstiden, som i mångt och mycket kom att präglas av kalla kriget, hotet om ett kärnvapenkrig och misstron mellan stormakterna. För Sveriges del var den stora försvarsdebatten om Sverige skulle utveckla och skaffa egna atomvapen. Detta var givetvis ingen fråga som berörde det dagliga arbetet i garnisonen.

I väntan på att F 14 skulle tillföras det nya attackplanet A 32 Lansen beväpnades flottiljen 1953 med J 28B Vampire och blev en attackflottilj. Hösten 1957 började flottiljen sedermera att tillföras A 32 Lansen.

I försvarsbeslutet 1958 togs beslut om att två flottiljer skulle läggas ner, däribland F 14. Den 30 september 1961 lades flygverksamheten ner och de sista planen lämnade Halmstad. Därmed var den flygande epoken till ända.

På armésidan pågick en omfattande modernisering, som givetvis byggde på erfarenheterna från andra världskriget. Repetitionsövningarna fick en bättre struktur och

Övning i strid i ort. Halmstads centrum början av 1950-talet. Platsen är vid nuvarande Gallerian.

krigsförbanden skulle inkallas och övas i sex-årsintervaller. Begreppet brigad infördes för att skapa ett enhetligt förband på regementets nivå. Nya moderna vapensystem i form av bland annat granatgevär m/48 och pansarvärnspjä 1110 tillfördes infanteriet.

Det började dock åter mullra bakom kulisserna. Försvarsbeslut 1958 förbereddes. Man behövde spara, det var åter dags för regementsindragningar och minskning av antalet brigader i krigsorganisationen. I 16 var ett av de förband som omnämndes för en eventuell nedläggning.

Samtidigt behövde hela utbildningssystemet – där utbildningen av officerare, reservofficerare och värnpliktiga officerare var en väsentlig del – ses över och utvecklas. Detta medförde att ett system med truppslagsvisa kadett- och aspirantskolor skulle införas i början av 1960-talet.

Försvarsbeslutet innebar stora förändringar för garnisonen men kom också att lägga grunden till dagens garnison, och kan sägas

ha skapat de grundläggande förutsättningarna för att garnisonen består än i dag.

Kortfattat innebar beslutet för garnisonen i Halmstad att:

- IB 16 läggs ner som krigsförband (IB 46 kvarstår i krigsorganisationen).
- InfKS ombildas till InfKAS och flyttar från Stockholm till Halmstad.
- F 14 läggs ner som flygande förband och omvandlas till Hallands flygkår med ansvar för flygvapnets markskolor.

Resten av 1900-talet blev en spännande och intressant period med ständiga hot om nedläggning, samtidigt med en utveckling till att bli en av landets största och viktigaste garnisoner. Till denna historia får vi återkomma i nästa artikel.

Anders Sträng

*F d major vid
Hallands regemente*

VETERANDAGEN 2019

Den 29 maj 2019 genomfördes Veterandagen i Halmstad. Dagen är allmän flaggdag sedan 2017.

Halmstads garnison (Lv 6, MHS H samt FMST) hedrade vid veteranmonumentet i Norre katts park de veteraner som genomfört insats för Sverige. Platsen var välbesökt och det var fint väder. En tyst minut genomfördes för veteranerna som gav allt men aldrig återvände.

Stabschefen, överstelöjtnant Lars Lindén, höll tal. Bo Westman förde vår kamratförenings fana och representerade kamratföreningen (bilden till vänster). Bredvid står överste Hans Hansson, Flottiljområdets kamrat- och veteranförening, med fana.

Bo Westman

Vilka är sorberna?

Vid kamratföreningens resa till Berlin den 26-30 augusti 2020 gör vi bland annat en utflykt till Spreewald och dess invånare sorberna.

Var ligger då detta Spreewald? Jo, cirka tio mil sydost om Berlin, nära gränsen till Polen. Området har en enastående vacker och varierande natur, bestående av småskaligt jordbruk (mestadels ekologiskt), mossar, skogar och sjöar. Landskapet är genomkorsat av grunda kanaler vilka ersätter vägar, varför transporter, post och skolskjuts utförs av båtar. Tack vare Spreewalds skönhet, med ett omfattande djur- och fågelliv, har Unesco klassificerat området som biosfärreservat.

Vilka är sorberna? Det är ett västslaviskt folkslag som invandrade österifrån och i dag

FOTO: KITTLY KLEIST-HENRICH, DER TAGESPIEGEL

består av 60 000 personer. Det egna språket sorbiska skiljer sig klart från tyskan. Sorberna är erkända som en minoritet i Tyskland.

Som kuriosum kan nämnas sorbernas specialitet, gurkinläggningar av olika slag. Lika skyddade som vår falukorv!

Under medeltiden kallades sorberna för vander av omkringboende folk. Varför kallades våra kungar, från Gustav Vasa till Carl XVI Gustaf, ”Sveriges, Göthes och Vendes konung”? Förklaringen får du i Spreewald!

Gunnar Ohlsén

Slaget vid Mared 1563

I Oskarström restes 1923 av Hallands Museiförening en sten till åminnelse av slaget vid Maredkärren den 10 november 1563.

Ett krig mellan Danmark och Sverige syntes under 1500-talets senare del oundvikligt ty gränsförhållandena var ”svåra” och när två ”unga och ärelystna konungar” besteg tronerna i de två länderna blev det än värre. Historikern Anders Fryxell skrev: ”Gammalt hat och unga konungar – det var rätta orsaken till kriget.”

Kriget var det nordiska sjuårskriget. Det bröt ut 1563 och varade till 1570. Men då stridsmullret lade sig hette Sveriges kung inte längre Erik XIV utan Johan III.

Den länge väntade stormen bröt alltså ut 1563, först till sjöss och därefter till lands. Krigsmakten som Erik XIV ärvt av sin fader Gustav Vasa ”var inte användbar för offensiv krigföring mot en sådan armé som den danska”, skrev Carl Grimberg, för mot Sveriges allmogeuppstånd stod krigsvana tyska landsknektar. Men det var inte enbart legoknektar i den danska hären. Genom adelns krigstjänstskyldighet hade kung Fredrik satt upp ett fåtaligt men mycket dugligt inhemskt rytteri. Någon inhemsk fotfolksorganisation fanns däremot inte.

Kung Erik hade dock inte legat på latsidan sedan han ärvt tronen. Han förbättrade organisation, taktik och beväpning. Eldhandvapen infördes i stor mängd men alltfört var piken huvudvapnet. Inte sällan anordnade och ledde konungen själv militära övningar. Som krigsteoretiker stod han inte långt efter Gustav II Adolf.

Den 4 augusti 1563 bröt den danska hären upp från Helsingborg. Under Fredriks personliga befäl anträdde marschen genom

Halland mot Älvsborg. Fredriks yttersta mål var enkelt: krossa Sveriges självständighet!

Dansarnas framryckning skedde samtidigt som belägringsmateriel framfördes utmed kusten ombord på danska skepp. Svensarna under Klas Kristersson Horn, Gustaf Olofsson och Lasse Pedersson i Värnamo och Kinna följde nogsamt dansarnas framryckning.

För att hindra dansarna från att tränga långt in i landet försvarades vägarna genom södra Västergötland, Tiveden och Holaveden. När sedan kung Erik varseblev att dansarna gick mot Älvsborg lät han delar av det småländska krigsfolket förstärka västgötatrupperna och befälde samtidigt att ett infall i Halland skulle göras, men strid skulle helst undvikas.

Den 21 augusti avreste Erik från Stockholm till Jönköping dit han avsåg samla alla förband som inte var bundna vid gränserna. Kärnan skulle utgöras av konungens eget regemente. Det drog ut på tiden och inte förrän i oktober var svenskarna fulltaliga.

Den 4 september intog dansarna Älvsborgs fästning men kung Fredrik kunde inte förmå sina legotrupper att fortsätta operationerna. Den 18 september anträdde han återtaget över Halmstad till Skåne. Kung Erik såg här sin chans att förbättra svenskarnas militära läge betydligt. Först tänkte han erövra Blekinge, ett uppdrag som gavs till Charles de Mornay, men så snart Erik såg att danskarna befann sig i Halland avsåg han att intaga Halmstad, i ett försök att tillskansa sig en hamn på västkusten.

Sydvästra Sverige omkring 1612. (Kungl Första livgrenadjär-regementets historia.)

Den 12 oktober bröt svenskarna sitt fältläger i Jönköping. Knektar och ryttare, jämte artilleri, påbörjade en förflyttning mot Halmstad längs Nissastigen. Mot slutet av månaden befann sig huvuddelen av de svenska förbanden i Halmstad och kung Erik försökte övertala Halmstad att ge sig. Detta misslyckades och när tungt artilleri anlant företogs upprepade stormningsförsök.

När kung Fredrik insåg att Halmstad var i fara försökte han undsätta staden. Kung Erik ansåg inte att svenskarna ännu var i stånd att möta danskarna på öppna fältet och tvangs då att uppge belägringen av Halmstad och anbefalla återtag. Själv väntade han inte, efter att först ha överlämnat befälet till Charles de Mornay lämnade han hären.

Den 8 november anlände kung Fredrik till Halmstad och svenskarna satte eld på sitt läger – och lämnade Halmstad. Svenskarna tågade längs Nissan mot den småländska gränsen och försökte på så sätt undkomma

danskarna. Men försprånget skulle visa sig vara för litet, den 9 november upphanns den svenska hären.

Organisation och utrustning

Någon enhetlig uniform var inte vanligt vid denna tid och inhyrda skottar var inte ovanliga i kung Eriks armé. Ryttares stålrustning täckte hela kroppen men även mindre avancerade rustningar förekom. Knektarna (fotfolket) bar också rustning liksom en sköld.

Skjutvapen utgjordes av hakebössa med gaffelkäpp och luntlås. Skottvidden var kort och omladdningstiden lång – flera minuter. Bågar, hillebarder, pikar, slagsvärd, klubbor, yxor, stickvapen med mera ingick i armén. Fältartilleriet utgjordes av järn- eller kopparstycken i olika storlekar. Kulorna var vanligen av järn och sfäriska.

Rytteriet indelades i fanor (regementen) om 300 man och fotfolket i fänikor om 500 man. Tolv fänikor utgjorde ett regemente

(6 000 man). En fänika i slaktordning (dåtida benämning för slagordning) var 21 man bred och 15 man djup, med ”förlorade hopen” på ömse sidor, eller på plats för att utnyttja terrängen för att oroa fienden.

Luckor och avstånd mellan knektar var tillräckliga för att kunna hantera vapnen. Vid anfall skulle pikenerarna i ledets mitt understödjas av skyttarna på flankerna för att bana väg för hillebardiärerna i slaktordningens mitt.

Slaget

Danskarnas styrka utgjordes av rytteriet (åtta fanor) och cirka 2 000 hakeskyttar till fots, sammantaget omkring 4 500 man. Övriga danskar försvarade Halmstad under Daniel Rantzaus befäl. Därmed tvingades de svenska befälhavarna Charles de Mornay och Klas Kristersson Horn att leverera batalj.

Den danska förtruppen bestod av Stalldrängefanan (Stalbubenfane) under Lave Bek och han följdes av greve Günther af Schwarzburg – en av konungens intima rådgivare – och därefter följde Fredrik II själv.

Hastigt ordnade de Mornay sina trupper på omkring 12 000 man så att artilleriet, med

omkring 45 stycken, ställdes upp på en dominerande höjd, troligen Tamåsen, för att kunna bestryka fälten med eld. Fotfolket, med nio fänikor (däribland Gårdsfänikan under Tönnes Olsson) ställdes upp mellan Nissan och landsvägen, i en med småskog bevuxen sankmark – Mareds kärr. Rytteriet med omkring tio fanor grupperades i centern på ömse sidor landsvägen. Artilleriet på höjden skyddades av närmare sju fänikor. Dessutom fanns tross, icke reguljära trupper och, påstod danskarna, fyra häxor.

Horn och de Mornay talade till truppen och uppmanade den att utnyttja sin goda försvarsposition söder Mared, mellan Tamåsen och Nissan.

Vid middagstid den 9 november anföll Stalldrängefanan svenskarnas vänstra flank (fotfolket) och greve Günther med två fanor fyllde på. I en brutal strid började det svenska fotfolket, som hade det svårt i mossen, att svikta. Det svenska rytteriet avancerade på danskarnas flank. Detta tvingade greve Günthers ryttare att retirera. De förföljdes då av det svenska rytteriet.

Fredrik II, som nu anlant, mötte de reti-

Oskarström 1867 (Lantmäteriet). Ungefärlig gruppering av den svenska styrkan vid slagets inledning. A = Artilleri R = Rytteri F = Fotfolk

rerande danskarna och utropade: ”Vänd! Vänd! Fram mot fienden!” Med, sägs det, kung Fredrik i täten vände så danskarna runt och tryckte tillbaka den svenska centern (fot-folket) och snart började delar av de svenska fanorna att ta till flykten. Greve Günther var inte sen att förfölja.

Med hakeskyttarna gick sedan Fredrik till anfall mot det svenska artilleriets ställningar på höjden. Det blev en långvarig och blodig strid. Det sägs att artillerikulorna gjorde så att det lyste genom danskarna led. Detta till trots tvingades svenskarna bakåt och danskarna tog höjden.

Återerövrade höjden

Charles de Mornay samlade återstoden av fotfolket och lyckades senare återerövra höjden med artilleriet. Därpå synes det ha blivit ett uppehåll i striderna innan Fredrik på nytt anföll höjden. Härunder fick de Mornay ett brev från Erik XIV, som då befann sig på Or-reholmen utanför Falköping, med order att ta tre fanor och sex fänikor till Falkenberg och där anlägga en befästning. Efter de stora förlusterna beslutade sig de Mornay för att dra tillbaka sitt förband vid mörkrets inbrott men artilleriet kvarlämnades i brist på anspann (dragdjur).

De frigjorda svenskarna drog sig tillbaka in i Sverige via ett skogbeväxt träsk längs Nissan. Kung Fredrik uppmanade danskarna att förfölja men greve Günther avrådde honom. Han ansåg att man inte skulle låta sig lockas in i Smålands obekanta skogar, och därtill var danskarna utmattade. Kungen fun-derade och instämde. I stället slog man läger på stridsfältet. Nästa morgon sökte danskarna förgäves efter svenskarna.

Svenskarnas reträtt längs med Nissan var stundtals ren flykt. Knektarna slängde ifrån sig vapen och tung utrustning. Enligt de Mornay lämnade soldaterna efter sig en hop

med harnesk när de gick genom Västbo och Sunnerbo (i Hestra–Gnosjö-trakten). Senare kunde det längs vägarna i skogen hittas bortkastad utrustning.

Svenskarna förlorade någonstans mellan 2 000 och 3 000 man, danskarna omkring 200 man. Det var alltså en klar dansk seger.

Charles de Mornay

Innan vi avslutar berättelsen vill jag nämna något om Charles de Mornay (1534–1574). Han sägs ha varit en ganska tidstypisk huge-nott i utländsk tjänst och kom i svensk tjänst 1557. Förutom sitt modersmål – franska – talade han både latin och svenska och var ”lika förfaren med pennan, tungan och svärdet.”

Hans diplomatiska förmåga var allom be-kant. Erik XIV berömde hans ”krigiska, särskilt fortifikatoriska insikter.” Han hade ett högt anseende och kunde tillåta sig vissa friheter gentemot konungen. Trots nederlaget vid Mared fick han i förläning Kronobergs slott, Allbo och Kinnevalds härad i Småland. Vid Brobacka 1566 tog han hela den danska trossen men senare samma år tillfångatogs han av danskarna vid Gullbergs ängar. Han förblev sedan i dansk fångenskap till 1571.

Från 1572 synes de Mornay ha varit in-blandad i planer på att befria den fängslade kung Erik och att få bort Johan III från tro-nen. Sommaren 1574 fängslades han, förhör-des och blev snart avrättad på Stockholms Stortorg. Han ligger begravd i Riddarholms-kyrkan. Mer om fältherren Charles de Mor-nay står att läsa i Jan Skoglöws *Charles de Mornay: Förrådd hjälte*.

Lars Ahlberg
F d officer vid I 16

Militärt VM i Halmstad 2020

Den 9–17 augusti 2020 genomförs i Halmstad det 67:e världsmästerskapet i militär femkamp.

Huvudorganisatör är Conseil International du Sport Militaire (CISM) som skapades 1948 och som näst Internationella Olympiska Kommittén (IOK) är den organisation som anordnar flest mångkampstävlingar – omkring 20 per år – och då bland annat världsmästerskap.

Antalet medlemsländer i CISM är 140. Uppskattningsvis kommer 30-40 länder att anmäla sig till kampen i Halmstad. Det innebär att det kan bli omkring 250 tävlande, 150 ledare samt ett antal delegater.

Med undantag för hindersim äger tävling-ens rum på luftvärnsregementet i Halmstad och leds av personal ur regementet.

För ändamålet har en helt ny hinderbana med tillhörande handgranatkastningsbana byggts.

Lars Ahlberg

**Besökande hälsas
varmt välkomna
till VM i Halmstad!**

PROGRAM

Söndag 9 augusti

Ankomstdag

Måndag 10 augusti 18:30-20:00

Inviigningsceremoni (Stora torg)

Tisdag 11 augusti 07:30-16:30

Skjutning

Onsdag 12 augusti 08:30-15:30

Hinderbana

Torsdag 13 augusti 08:30-14:30

Hindersim (Brottet)

Fredag 14 augusti 07:30-17:30

Handgranatkastning

Lördag 15 augusti 09:30-13:30

Terränglöpning

Söndag 16 augusti 09:30-14:30

Hinderbanestafett

Måndag 17 augusti

Avresedag

Är persedelpåse m/69 mer än en väska?

Rubrikfrågan verkar vid första påseende något underlig. Det krävs därför en förklaring och en beskrivning av vad författaren till denna artikel egentligen menar.

FOTO: OLLE LUDVIGSSON

Först en kortfattad bakgrund: Jag, som skriver detta, gjorde min grundutbildning på 11. komp I 16 på PCS/skytte från juni 1967 till september 1968. Kompanichef var kapten Tyckhe, plutonchef löjtnant Qvist och lärare bland andra rustmästare Falk och sergeant Berg. Det var 15 tuffa och bra månader med mycket fältutbildning på Nyårsåsen och på många andra ställen.

Efter muck flyttade jag till Lund för studier vid universitet. Det gick ganska bra med studierna första terminen men sedan ägnade jag mer tid åt ”studentlivet” än åt studierna under den livliga studentvåren 1969. I maj kom jag till insikten att studieresultaten inte skulle räcka till för att bli beviljad statliga studiemedel nästa termin.

Då jag efter grundutbildningen fått vitsord om att vara lämplig för fortsatt militär utbildning undersökte jag möjligheten att göra kadettskolan på sommaren 1969. Den skattefria utbildningspremien var några hundra kronor mer än vad studiemedlen då var för att finansiera en termins studier, så det skulle lösa de ekonomiska problemen.

Sökte till Halmstad

Jag kontaktade regementet och ansökte om att få göra kadettskolan vid InfKAS i Halmstad. Blev antagen och genomförde utbildningen med betyg för att få fortsätta och utbilda mig till reservofficer. Så blev det också, ROK1 i Halmstad 1971 och ROK2 vid InfSS i Kvarn 1973.

Jag varvade således min studietid i Lund med den militära utbildningen under dessa år. Förutom att den militära utbildningen bidrog till plånboken så har den varit en ovärderlig del av den personliga utvecklingen som ledare, vilket jag hade stor nytta av i mitt civila yrkesliv.

Användbar påse

Nå, vad har allt detta då att göra med persedelpåse m/69? Jag vill minnas att när jag skulle göra ROK2, vid InfSS i Kvarn 1973, så utrustades jag på I 16 och fick då persedelpåse m/69 för att packa uniform och andra persedlar i. Denna väska har sedan hängt med i många år under såväl militära som civila övningar. Naturligtvis har den använts vid KFÖ, SÖB och andra militära aktiviteter, då med plats för uniformspersedlar, stridsplaner, kartor, reglementen och ”diverse godsaker” som kan vara bra att ha med i fält.

Eftersom persedelpåse m/69 är en sådan praktisk, oöm och rymlig väska har den också tjänat som resebagage på familjesor med barnkläder och blöjor när barnen var små, skidkläder och kängor på vinterresor till fjällen eller med badkläder, ombyten och leksaker på sommaresemestrar. Ja, säg vad inte en persedelpåse m/69 kan användas till!

För cirka tio år sedan beslutade min fru och jag att vi skulle flytta från Helsingborg till vårt hus i Heestrand i norra Bohuslän, eftersom vi lämnat yrkeslivet och blivit glada pensionärer. Sagt och gjort, huset i Helsingborg såldes snabbt och vi fick några månader på oss att tömma huset och flytta de 40 milen. I en sådan flytt är det fyra saker som gäller: ta med, sälja, skänka eller slänga.

Borta i flytten

Vi genomförde flytten och installerade oss i huset i Heestrand. Några månader efter flytten skulle vi resa ner till Skåne för att besöka

vänner och jag tänkte packa reskläder i min persedelpåse m/69. Trots att jag letade på alla upptänkliga platser kunde jag inte hitta den. Jag har sedan vid ett flertal tillfällen letat men den har varit försvunnen. Jag kom till slutsatsen att den är borta, att den nog av misstag följde med i kategorin ”släng” vid flytten. I en desperat stund köpte jag en replika av m/69:an på näthandeln www.mobförrådet.se (där man för övrigt verkar kunna utrusta en hel armé). Den är ju inte originalet men får väl duga, då den ser likadan ut.

Där var den!

Här i Heestrand har vi ett hus med en sådan där ”bra att ha-vind”. För ett tag sedan var jag där för att leta upp en sak, när jag fick se en blå sportbag stå i ett hörn. Undrade vad som var i den, öppnade den och fann till min oförställda glädje min persedelpåse m/69! Den hade alltså legat gömd här i sportbagen i nästan tio år och var helt intakt!

Jag tog ner den, satte den på bordet och satt och tittade på den en stund. Det var då jag kom på att persedelpåse m/69 är mycket mer än en väska. Den rymmer inte bara prylar utan även en mängd minnen från såväl den militära tiden som den civila användningen, vilket fick mig att minnas ”tider som har flytt”.

Efter genomförd reservofficersutbildning blev jag krigsplacerad i Varbergsgruppen som plutonchef. På den tiden genomfördes SÖB och KFÖ regelbundet och det blev många övningar i Varberg med omnejd. Jag kan bland annat i detalj minnas hur det gick till vid mobilisering, på en bondgård utanför staden, och hur all materiel kördes från mobförrådet till mobplatsen.

Fantastiskt att vi på ett antal timmar kunde sätta upp ett helt kompani och få verksamheten att fungera. Låt vara att en del materiel var gammal, bara namnet cykelskyttekompani

säger en del, men det fungerade och vi kunde lösa vår uppgift.

Under sådana övningar händer det mycket, både positivt och negativt. Man tycks glömma det negativa och bara minnas de roliga och udda situationerna som uppstod, så det finns många episoder att berätta, men det blir en annan gång. Dessa avbrott från den civila vardagen, och att ställas inför annorlunda uppgifter, har givit mig många goda erfarenheter och kunskaper, som jag haft stor nytta av i mitt civila yrke som chef och ledare.

Märklig KFÖ

Under 70- och 80-talen genomfördes många övningar. Jag tjänstgjorde som plutonchef, ställföreträdande kompanichef och kompanichef. Något märklig blev en KFÖ för mig under 1980-talet, då jag genomförde den endast tillsammans med min ställföreträdande. Då jag ryckte in till KFÖ:n meddelades att man beslutat att inte kalla in förbandet, då det nyligen var omsatt med helt nyutbildade soldater. Sanningen var väl att det inte fanns pengar.

Jag fick själv besluta om jag ville fullfölja eller avbryta. Eftersom jag förberett mig på att vara borta från familj och jobb i sex veckor, tyckte jag det var bäst att genomföra övningen, trots att det annars var rätt meningslös tid.

Under förbandsövningen utrustades min ställföreträdande och jag med en bil och en ra145, där vi skulle svara för 2. komp. Tyvärr hade vi stora sambandsproblem och fick stänga av radion.

Övningen gick ut på att bataljonen skulle gå in i Varberg och intaga stridsställningarna, eller så nära som möjligt, enligt den skarpa stridsplanen. Staden intogs en fredag och det hela avslutades på söndagen. Det finns säkert mycket att berätta om denna övning av andra men för min del blev den rätt händelselös. Det var meningen att förbanden skulle vara

i sina stridsställningar under natten och eftersom mitt kompani var mitt i staden med stabsnästet vid Stadshotellet, intog jag en måltid på hotellet och övernattade sedan på ett hotellrum. Man får gilla läget...

Detta var den sista KFÖ:n för Varberggruppen, som sedan avvecklades. Vad jag har hört har alla gamla stridsplaner, som vi jobbad med under många år, transporterats till något arkiv på Forsvarsstaben i Stockholm. Kanske något för framtidens forskare?

Inkallad tre dagar

Min sista tjänstgöring vid regementet var 1994. Det hade framkommit att man i den krigsorganisation som då gällde saknade vissa funktioner och där en del av oss reservare, som inte var krigsplacerade längre, kunde göra nytta tack vare vår civila kompetens. Jag skrev på ett nytt kontrakt med 20 tjänstgöringsdagar och blev inkallad 1994 för tre dagars tjänst. Under de tre dagarna fick vi bland annat utbildning i krigsgravtjänst. Det var inte den handgripliga tjänsten utan mera den administrativa, nog så viktigt inom ett så allvarligt område.

Som sagt, åsynen av persedelpåse m/69 fick mig att tänka tillbaka på den tid som jag varit i uniform och tjänstgjort på regementet och vid förbandet. Många händelser och många personer har passerat förbi under dessa år och de utgör en betydelsefull och värdefull del av livet. Jag vet inte hur ni andra tänker när ni tittar på er persedelpåse m/69 men för mig betyder den mer än en väska!

Olle Ludvigsson
Före detta RO/Kn

Soldathemmet i Halmstad har 2019 haft 25 500 besök, vilket är en ökning jämfört med förra året.

Forsvarsmaktens medarbetare, kamratföreningar, idrottsföreningar och jägarförbund använder ofta vårt konferensrum. Antalet värnpliktiga i Garnisonen har ökat, samtidigt som fler civila föreningar hittat till oss. Detta är vi väldigt glada för!

Under måndags- och onsdagskvällar besöker många rekryter vårt soldathem. Därför har vi rustat upp med nya spel, foosball, fler projektorer, två datorer, fiber och nya instrument till musikrummet. Även ett större sortiment av tidskrifter finns att tillgå. Det genomfördes också en jägarutbildning för rekryterna under 2019.

Vi har bjudit in till föreläsningar under året. De har exempelvis handlat om Sinai, Dakarrallyt och läget i Korea. Rolf Porseryd besökte oss i oktober och berättade om sina uppdrag som journalist. Samma vecka och i samarbete med Forsvarsutbildarna föreläste Björn von Sydow om totalförsvaret.

En viktig del i soldathemmets roll är anhörigstöd, framför allt för utlandsstyrkan. Anhörigträffar har genomförts regelbundet under året. Forsvarsmakten är vår största samarbetspartner. Vi har de senaste månaderna arbetat fram ett lokalt avtal där det framgår vilka tjänster Forsvarsmakten vill ha från soldathemmet och hur vi ska prioritera. I dag blåser vindarna mer åt rekrythållet än åt anhörig- och veteranarbete.

Soldathemmet har en kristen värdegrund och Svenska soldathemsförbundet har alltid arbetat nära kyrkan. Katarina Bäckelin, som arbetat som garnisonspastor i Halmstad,

FOTO: ANNELIE SVENSSON

avslutade sin tjänst i oktober för att pröva vingarna som kyrkoherde i Svenska kyrkan i London. Katarina har ersatts av Thomas Andersson och Magnus Aasa. De säger skämtsamt: – För att ersätta en kompetent kvinna behövs det ofta två män.

Soldathemmet har arbetat med att planera och genomföra veterandag, veteranträffen ÖS och FN-dagen tillsammans med andra aktörer. Veteranträffarna fortlöper den tredje onsdagen kl 18 i varje månad. Alla är välkomna!

Soldathemmet har nära samarbete med Sveriges veteranförbund, SMKRF, Invidzonen, Military work, Militärarrabbatt och Pliktrådet. Enskilda veteransamtal har ökat. Det är framför allt unga soldater som varit i utlandstjänst som hör av sig och vill ha stöd.

Själv hade jag förmånen att få åka med kamratföreningen till Polen. En mycket trevlig arbetsvecka!

Vi på soldathemmet ser fram emot ett härligt 2020 med massor av spännande utmaningar och goda, roliga samarbeten.

Annelie Svensson
Verksamhetschef
Soldathemmet i Halmstad

Livkompaniet 1986-1987 möttes igen

Fredagen den 25 oktober 2019 passerade vi kasernvakten på Lv 6 för att åter-samlas med delar av livkompaniet årgång 1986-1987. Då hade 12 108 dagar förflutit sedan inryckning på dåvarande I 16/Fo 31.

Otroligt mycket har hänt i våra liv sedan dess. Studier har avslutats och karriärer har utvecklats. Några har gjort karriär inom det militära, andra inom näringslivet, en del inom politiken och vissa i civilsamhället. Familjer har bildats och barn har växt upp.

Vi ryckte in som pojkar men muckade som unga män. Nu när vi 33 år efter inryckning åter träffas är det uppenbart att det är en ansevärd mängd år som har passerat. Det syns på såväl hår som kroppar, även om de där un-

dantagen som sägs bekräfta regeln självklart finns.

Omvärlden har förändrats och vi med den. Men det är trots det två saker som vi tydligt kan känna inte har förändrats trots alla dessa dagar som förflutit.

Det första är att känslan av samhörighet fortfarande är så stark. Det andra är att vi alla är goda människor som på olika sätt vill bidra till samhället och dess utveckling. Fantastiskt men också rimligt att 12-15 månader

Främre raden från vänster: Patrik Lidbeck, Magnus Dahlberg, Jan Dorf, Jens Pålsson, Lars Ohlsson, Fredrik Wetterlundh. Mellersta raden: Peter Hägg, Kent Härstedt, Lars Folkesson, Magnus Gunnarsson, Göran Sjöwall, Ola Larsson, Stefan Qvist, Stefan Olsson, Peter Toft. Bakre raden: Magnus Back, Peter Olson, Johnny Mostacero (f d Johansson), Thomas Hansson, Björn Nordgaard, Roger Djupsjö (f d Karlsson), Hans Windahl (f d Carlsson), Johan Robertsson, Pontus Andersson.

tillsammans under bitvis mentalt påfrestande och ganska påvra förhållanden svetsade oss samman.

Under fredagen genomfördes samling på officersmässen för tidigt anlända. En av oss hade rest till återträffen från San Francisco, en kom från tjänsten i Sydkorea.

Under lördagen genomfördes besök på Garnisonsmuseet där Göran (utklädd i 91:an-uniform vid högvakten 1986) fick återträffa 91:an utanför museet. Vidare genomfördes

ett uppskattat skolskjutningspass på kasernbanan. På kvällen blev det middag på mässen med hälsningar från frånvarande kamrater över hela världen. På söndagen fick vi avslutningsvis en uppdatering av Forsvarsmaktens personalförsörjningssystem.

Om ett år ses vi förhoppningsvis igen, då gärna fler församlade.

Johnny Mostacero (f d Johansson)

Jan Dorf (C Livkomp 1986-1987)

Välrenommerad föredragshållare

Vi har förmånen att hälsa ambassadör Kent Härstedt välkommen som föredragshållare på årsmötet 2020. Härstedt är även regeringens särskilda sändebud till den koreanska halvön och Myanmar/Burma. I den rollen bidrog han till att Nordkorea den 4 juli 2019 frigav den australiske studenten Alek Sigley. Som Korea-sändebud har Sverige bidragit

till att Nordkorea och USA haft möjlighet att mötas och förhandla i Sverige under 2019.

Åren 1994 till 1996 var Kent Härstedt politiskt sakkunnig vid utrikesdepartementet hos biståndsminister Pierre Schori. Han var riksdagsledamot 1998-2018 för Skåne läns västra valkrets. Han var en av de första att bli personvald till riksdagen.

Under 2005 var Härstedt politiskt sakkunnig vid försvarsdepartementet hos försvarsminister Leni Björklund och 2006 var han politiskt sakkunnig på statsrådsberedningen hos statsminister Göran Persson.

Utöver detta har han haft en rad uppdrag för OSSE, Unicef Sverige, Sida, Europarådets svenska delegation, Svenska Institutets insynsråd, Sveriges Olympiska Kommité, Svenska Judoförbundet med flera.

Kent Härstedt är en av de överlevande från Estoniakatastrofen den 28 september 1994. Om sina upplevelser skrev han 1995 boken *Det som inte kunde ske*.

Härstedt genomförde kompanibefälsutbildning vid I 16/Fo 31 1986-1987. Under denna tid var han ledamot i Sveriges Centrala Värnpliktsråd. Han har även genomfört reservofficersutbildning vid InfOHS i Halmstad.

Jan Dorf

Femtio år med kamratföreningen

Hösten 1966 genomförde jag min mönstring i Halmstad. Mina önskemål var i turordning: pansartrupperna, trängtrupperna och flygvapnet. Det blev – inte helt oväntat – I 16.

Den 22 september 1968 ryckte jag in till 11. komp med placering vid 7. avdelningen där fänriken Staffan Christiansson var plutonchef. Bataljonens samtliga gruppchefsuttagna var inledningsvis samlade vid detta kompani.

Gott förhållande

Furir Leif Lundin och furir Rolf Andersson (sedermera Wärnegård) var de första befäl som jag kom i kontakt med. Jag vill framhålla att det under gruppchefsutbildningen var ett mycket gott förhållande mellan oss och våra befäl. När Staffan en av de första dagarna visiterade vårt logement konstaterade han att min sängbäddning lämnade en del i övrigt att önska. Från hemmet var jag ovan vid denna hantering. Det blev bättre!

Vid morgonavlämningen den åttonde dagen till plutonchefen Staffan anmälde dageleven ”fänrik, 7. pluton, närvarande 16 befälselever”. Efter en stunds pinsam tystnad pekade Staffan på sin gradbeteckning med orden ”löjtnant om jag får be”. Rutinmässigt är det befordran 1 april och 1 oktober.

Lärde om kamratföreningen

Efter några veckor i ”kronans kläder” fick vi besök av regementschefen Lage Wernstedt och bataljonschefen Lennart Montelius. De tog oss i hand och informerade sig om våra yrken och hemorter. I anslutning till detta genomfördes en information om Kungl Halands regementes kamratförening av fanjunkare Erik Carlsson och rustmästare Henrie

Jönsson, som båda ingick i styrelsens verkställande utskott.

Detta blev inkörsporren för mig till kamratföreningen. Detta till en kostnad av 2 kronor för de värnpliktiga som fullgjorde sin första tjänstgöring. Detta passade dessutom väl in för mig med hänsyn till mitt historiska intresse.

Jag vill sammanfatta tiden från inryckningen till dess att trosskompaniet organiserades efter juluppehållet som en mycket lycklig period. ”68-ornas” auktoritetsuppror verkade inte ha påverkat värnpliktsutbildningen vid I 16 nämnvärt. Jag ryckte ut 5 september 1969.

Repövning? Nej, årsmöte!

Efter två veckor kom ett brev från regementet. Kunde det innehålla en inkallelse till repetitionsmöte? Nej! Det var en inbjudan till mitt första årsmöte med kamratföreningen. Jag var ju medlem.

Årsmötet genomfördes 10 oktober 1969 i InfKAS aula. Efter förhandlingar och föredrag åts en god middag i regementets matsal med sillbord, huvudrätt, måltidsdricka, vin och kaffe till en kostnad av 12 kronor. Militärmusikkåren konserterade under måltiden och spelade sedan tapto i fackelsken på kaserngården.

50 raka möten

Dessa årsmöten samlade ofta 130-150 medlemmar. Uppenbarligen trivdes jag väl med denna verksamhet vilket har inneburit att jag har deltagit i alla årsmöten fram till april

FOTO: LARS AHLBERG

Göran Lundahl i Karl Johan-rummet, ett av hans favoritrum.

2019. 50 årsmöten! Ett rekord som jag är ensam om och det kan bara bli bättre och längre.

Under mina första 20 årsmöten kunde jag njuta av överste 1. Lage Wernstedts och

överste 1. Carl-Gustav Tiselius vältalighet, överste 1. Gustav Malmströms allvarliga sätt och överste 1. Rune Morells snabbhet. Min uppfattning var under dessa år att efter middagen i matsalen gick fast anställda befäl och reservbefäl till sina respektive mässar medan civilanställda och värnpliktiga gick hem – så även jag.

På samma mäss

I slutet av 80-talet och i samband med att den gemensamma mässen i kanslihusets två våningar invigdes hösten 1986 blev det möjligt och naturligt att alla efter middagen kunde samlas på en gemensam mäss – kanslihusmässen. Det blev dåvarande ordföranden för VU (verkställande utskottet), Carl-Gustav von Mentzer, som tog med mig till kanslihusmässen. Där har jag sedan dess verkligen känt mig hemma.

Lotterier har varit och är fortfarande en del av årsmöteskvällarna. Åke Nilsson – dåvarande ägare till Carlanders herrekipering i Halmstad – har under många år skänkt en blå blazer av märket Oscar Jacobsson med kamratföreningens emblem. Eric Rasmusson som gjort bestående insatser för I 16 blev 1987 en lycklig vinnare av den första blazern. I referatet från årsmötet 9 mars 2000 står det att ”kvällen avslutades med ett förnämligt lotteri från sponsorerna Åke Nilsson och Göran Lundahl”.

Sponsrar gärna

Fram till och med årsmötet 26 mars 2004 fortsatte Åke och jag med vår gemensamma sponsring. Jag har haft möjligheten att fortsätta samt utöka sponsringen till att även omfatta julluncherna, där den första genomfördes 2003. Basen för min sponsring har i drygt 20 år varit och är de berömda vinlotterierna.

Jag har även varit med om en annan stor förändringsorganisation som genomfördes

strax före och efter millenniumskiftet. Kamratföreningen behövde vitaliseras. Regementet och brigaden skulle avvecklas 30 juni 2000. Detta kom att innebära:

- Nya stadgar för kamratföreningen antogs i september 1999.

- VU ersattes av kommittéer och styrelsen minskade från 15 till 7 ledamöter.

- Hallands regementes kamratförening sista verksamhetsberättelse 24 september-31 december 1999 lades till handlingarna vid årsmötet 6 april 2000.

- Det nya namnet blev Hallands regementets och Hallandsbrigadens kamratförening.

I samband med ovanstående blev styrelsens ordförande tillika föreningens ordförande. Vid årsmötet 9 mars lämnade överste 1. Arne Hedman över till överste Anders Emanuelson.

Omstart

Året 2000 blev för kamratföreningen något av en omstart. Utöver vad som framgått ovan fick jag möjlighet att tillsammans med ett tiotal från moderföreningen genomföra en resa i maj 2000 till Estland och S:t Petersburg. Stockholmsavdelningen var initiativtagare till resan och Carl- Fredrik von Mentzer var reseledare. Resan är utförligt beskriven i medlemsbladet 2001.

En av många höjdpunkter var Sveriges ambassadör Elisabeth Borsiin Bonniers ge-

nomgång i sitt ”stormaktsrum” om förhållandet mellan våra länder. Under återfärden på färjan från Tallinn gjordes en utvärdering av detta uppskattade arrangemang. Fler kamrater måste få uppleva detta.

Resan 2000 blev således upptakten till kamratföreningens reseverksamhet, som har blivit en del av kamratföreningens vitalisering. Inledningsvis med en utlandsresa vartannat år och en resa däremellan inom landet. De senaste åren har det dock, efter medlemmarnas önskemål, blivit en utlandsresa varje år. Totalt har 13 utlandsresor genomförts.

Drivande för att genomföra dessa resor har varit Gunnar Ohlsén. Tillsammans med Gunnar har jag haft möjlighet att delta i samtliga resor. Det får nog också anses som ett rekord.

Favoritresmål

Utan rangordning av resorna vill jag främst ange resan till Lützen samt resan till Finland i samband med att landet firade 100 år som självständig nation. Huvuddelen av resorna har föregåtts av rekognosceringsresor där jag har ansvarat för transporter.

Jag vill framför ett stort tack till de som i olika befattningar verkat under åren för kamratföreningens utveckling. I detta tack inräknas alla de medlemmar som jag fått förmånen att möta under dessa 50 år.

Göran Lundahl

RESOR GENOM ÅREN:

2002	Gadebusch	2008	Prag	2014	Tyskland och Danmark
2003	Köpenhamn	2009	Slagfält i Halland	2015	Estland med Narva
2004	Lützen	2010	Berlin	2016	Nederländerna
2005	Lund	2011	Göteborg	2017	Finland
2006	Polen	2012	Gadebusch	2018	Oslo
2007	Västergötland	2013	Skillingaryd	2019	Polen

Den ”öde” mässens uppvaknande

1983 infördes NBO (Ny BefälsOrdning), vilket innebar att alla kategorier blev så kallade yrkesofficerare.

FOTO: ARKIV

Den ”öde” mässen. Fotot är från cirka 1907.

Som ett steg i att stärka den nya kårens gemenskap skulle en gemensam mäss skapas. Alternativet var ganska enkelt. Slå ihop gamla kompaniofficersmässen med plutonmässen, som låg vägg i vägg på andra våningen ovanför ”markan”. Den var stor nog och så fick det bli.

Vad hände med mässen i kanslihuset? ”Förpuppning”? Mässen lämnades åt sitt öde. All servering upphörde, till och med kaffe slutades serveras. Vem gick dit? Under teknad levde i någon form av symbios med mässen, efter 15 års flitigt utnyttjande, med många fantastiska minnen och händelser. Jag kunde inte lämna mässen.

Jag åt min medhavda, påvra lunch, sittandes i en stor svart fätölj invid fönstret i biblioteket. Av någon anledning fanns ett flertal dagstidningar och morgontidningar kvar, varför jag blev rätt uppdaterad om vad som hände i Sverige och övriga världen.

Efter något år (?) installerades en stor kaffeautomat. Vilket lyft! Jag fick ändå inga nya lunchkammrater. Någon gång stack en kollega in huvudet i biblioteket, bara för att konstatera att det var rätt dött där. Trots mig!

Rune Morell.

Åren gick och en dag hände det – och det är dit jag vill komma. Regementschefen, öv 1. graden, Rune Morell fattade ett mycket klokt beslut. Fjärde våningen på kanslihuset skulle renoveras för att ge ytterligare mässutrymme. Sagt och gjort. 1986 invigdes den ”nya” mässen för alla, även civilanställda. Ingen var gladare än jag. Jag vill med denna lilla artikel harangera vår regementschef, Rune Morell, som tog detta visa beslut. Det har glatt oss ”gamla” veteraner och gläder alla nuvarande och kommande generationer av officerare.

Jag erinrar mig som aspirant hos dåvarande plutonchefen Tommy Sandberg, hur befälslaget på cirka tio man (stor pv-pluton) kl 0900 trampade i väg tillsammans för att fika. Vid minnesstenen på kaserngården splittrades vi, var och en gick till sin mäss. Det kändes definitivt inte bra.

Gunnar Ohlsén

PS Hoppas det gläder vår före detta regementschef att vi även tänker på honom ibland för hans strålande insats. DS

FOTO: ARTIKELFÖRFATTAREN

Livkompaniets PCS-Special 1969/70 utanför kanslihuset den 30 augusti 2019. Bakre raden från vänster: Inge Joviken (Johansson), Rolf Ågren, löjtnant J O Johansson, sergeant Stefan Wallin, Lars-Magnus Hellegren, Stig-Arne Karlsson, Erling Karlsson. Främre raden: löjtnant Staffan Christiansson, Peter Stolpe, Jan Ahlström, Kjell Severinsson, Olle Hagström, Rolf-Erik Lindwall, Bo Karlsson, Bent Carlsen, Kjell Henriksson, Bengt-Olof Andersson, Christer Eriks-son, Christer Harplinger.

De som hade förhinder var Olof Ohlson, Bo Egardt, Bo Oskarsson, Hans Olausson, Nils Alsén, Torgny Andersson och Peter Molvén (Gustafsson).

Det blev en återträff till slut för PCS-Special!

Året var 1969 och enligt den sparade inskrivningsboken var det den 10 juni som vi sågs den allra första gången, på själva inryckningsdagen. Chefen som hälsade oss välkomna var kapten N Allan Olsson.

Vi, det var 26 pojkar som var uttagna till utbildning på Livkompaniet. Några hade träffats under skoltiden, många ansikten var helt nya men alla hade gott om tid att lära känna

varandra under de 450 dagar som låg framför oss.

Kompaniet bestod av två plutoner – special och skytte – med drygt 50 värnpliktiga

som skulle påbörja FPCS (Förberedande plutonchefsskola) som varade i nästan tre månader. Tjänstgöringen benämndes ”Guo-TKA/68040” och vad det står för är fortfarande okänt. Militärens förkortningar har inte alltid varit lätta att tyda.

Att hamna på ”special” innebar att vi i nästa steg skulle få utbildning i de sju olika områdena kvartermästar-, motor-, pionjär-, signal-, skydds-, spanings- och stabstjänst. Elva av oss hamnade i september 1969 och under fem månader framåt på andra regementen medan vi som skulle bli kvartermästare och ”stabare” fick vara kvar i Halmstad tillsammans med kamrater som kom från I 4 i Linköping.

I början av februari 1970 var alla från Haland åter tillbaka på I 16. Sedan var det ett sammansvetsat gäng under sex månader, fram till ”muck” i början av september. Mer än en gång kom frågan upp om när vi skulle ses igen... Det skulle dröja!

Plutonslistan årsmodell 1969/70 som fanns sparad innehöll, förutom namnen på oss 26 värnpliktiga, även våra befäl – löjtnant Staffan Christiansson, löjtnant Jan Olof Johansson, sergeant Owe Bergman och sergeant Stefan Wallin. Som alltid händer det även sorgliga saker under de år som går och i vårt fall var det tre kamrater samt sergeant Bergman som lämnat oss.

Det ska med en gång erkännas att våra kamrater som hamnade på skytte, med Göran Lindqvist som plutonchef, under åren har varit mycket flitigare när det gäller att hålla kontakten och att ha återträffar med jämna mellanrum. Vi hade under årens lopp hört om hur trevligt de hade det på sina träffar.

Det var mycket tack vare två eldsjälur från deras pluton, Lars Johan Svensson och Jörgen Strid, som även special äntligen fick till en träff. Några av oss hade visserligen träffats i samband med regementets dag 1989, men

nu skulle det bli av på riktigt. Kunde de så borde även vi få till det.

Återträffen! Fredagen den 30 augusti 2019 var det dags. Det var nästan på dagen 50 år sedan vi påbörjade PCS. Några kamrater hade av olika skäl förhinder men flertalet av oss samt våra befäl Staffan, Jan Olof och Stefan kom till några mycket trivsamma och minnesrika timmar. Det krävdes inget större detektivarbete att leta reda på adresserna. Ett brev gick ut till alla i mitten av juli om det fanns intresse att återses. Det positiva gensvaret var nästan totalt!

Lagom till lunch samlades vi utanför kanslihuset för en liten välkomstdrink, serverad från bagageutrymmet på min bil. Men, min- des vi alla namn och skulle vi känna igen varandra efter alla dessa år? För säkerhets skull fick alla därför var sin nytillverkad bricka med ”nummer och namn”, mest av artighet mot våra befäl som haft fler årgångar att minnas. Farhågorna var klart överdrivna! Det tog inte många minuter innan vi var tillbaka till gångna tider.

Tack vare regementens tillmötesgående blev det både lunch och eftermiddagskaffe på officersmässen. Ett särskilt tack för det! Vi hann också med en guidad tur på Garnisons- och luftvärnsmuseet. Däremellan östes det friskt ur minnenas arkiv och många händelser spelades upp från vår tid tillsammans – från insatserna vi gjorde efter stormen 1969 och strapatserna under den kalla vinter som följde till ett sommarläger i Torekov, för att nämna något av det som i det här sammanhanget går för sig att nämna.

Några tyckte att eftermiddagstimmarna gick alldeles för fort och innan vi skildes åt var alla ense om att det finns mycket mera att minnas och att vi därför måste ses snart igen. Så får det bli!

Christer Harplinger
PCS-Stab 69/70

Vad har hänt inom SMKR under året?

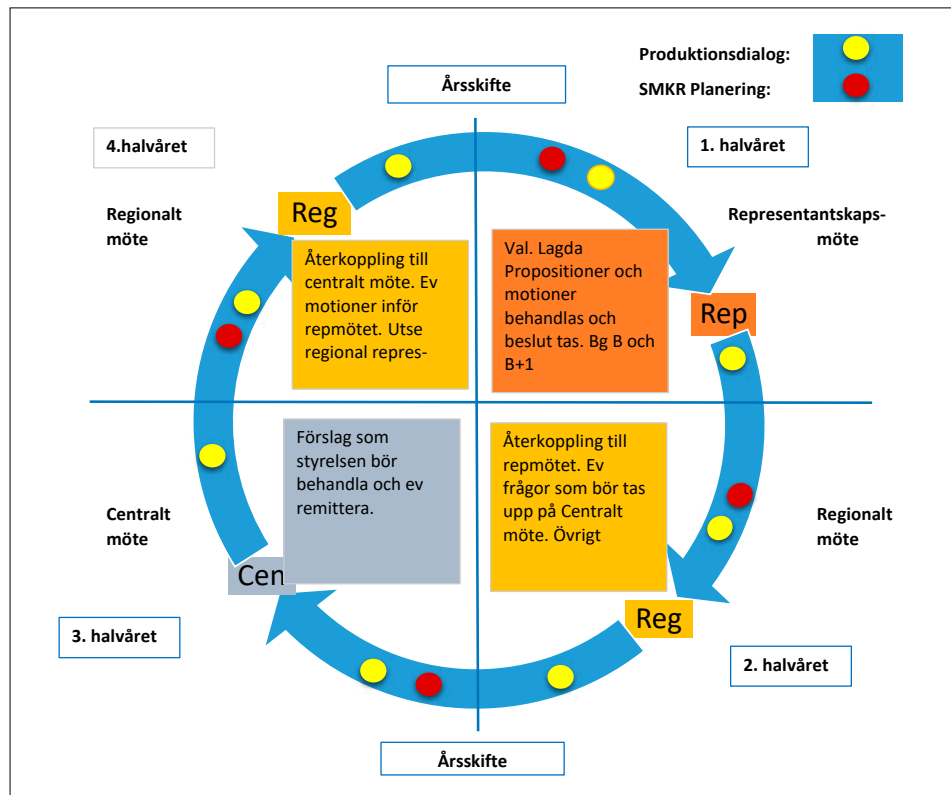

Arbetet inom SMKR går oförtrutet vidare, även om vår ordförande, Anders Emanuelson, tillfälligt kallats in under fanorna under hösten.

2019 års sammanfattning ser ni på den vänstra halvan av nedanstående bild.

I april genomfördes centralt möte. Ett drygt 80-tal deltog. Mötet inleddes på gamla K 1,

där representanter från armén, flygvapnet och marinen informerade om vad som sker inom respektive försvarsgren. Därefter skedde förflyttning till Värtahamnen, där färjan "Ga-

Deltagarna vid regionens höstmöte samlade på gamla I 15 i Borås.

FOTO: SMKR

laxy" ändrades, för resa tur och retur Åbo.

Årets ämnen var bland andra:

- Rekrytering
- Överenskommelse och dialog mellan värdförband och kamratföreningar. Vår kamratförening har Lv 6 som värdförband.
- Regionala gränser.
- Bidrag till utlandsveteraner. Nyttjas väldigt sällan.
- Folkuniversitetets möjlighet att stötta ekonomiskt, till exempel studiecirklar.

Det första regionala mötet genomfördes i mars 2015 i Väst under Lars Andréassons och min ledning. Detta har nu utvecklats så att Sverige är indelat i sju regioner, som i närtid blir åtta, då Gotland blir egen region. Alla sju regionerna har under hösten genomfört sina regionala möten. Region Syd genomförde på försök sitt under två dagar (lunch-lunch) på Skillingaryds skjutfält. Resultatet av detta blev mycket positivt. Inte minst då ambitionen på sikt skall bli, att regionerna väljer sina egen representanter i SMKR:s styrelse. Personkännedom är viktigt.

Deltagande kamratföreningar och deltagare har tyvärr varierat vid dessa möten. Vår kamratförening har dock i alla möten (regionalt, centralt och representantskapsmöte) haft

minst två eller fler representanter närvarande. Det gäller att visa flagg!

Årets ämnen var:

- Rekrytering. Ett återkommande problem.
- Utgivning av medlemstidning.
- Regionindelning. Hör "min" kamratförening till rätt region?
- Framtida regionala möten. En eller två dagar. Eventuellt försvarsgrensvisa möten?
- Hur utse representant i SMKR:s styrelse?

Överste Peter Hederstedt C MR V (chef för Militärregion Väst) redogjorde mycket klarläggande för hur organisation och kommande ansvar ser ut. MR V är under uppbyggnad med staben placerad i Skövde. Uppgiften är att från 1 januari 2020 leda det territoriella försvaret i Hallands, Västra Götalands, Värmlands och Örebro län, i samverkan med landshövdingar, regiondirektörer, polisområdeschefer med flera.

Utöver detta leder C MR V de tio befintliga hemvärnsbataljonerna i regionen.

Region Västs höstmöte genomfördes den 4 september på före detta Kungliga Älvsborgs regemente i Borås. Kamratföreningens representanter var vår chefredaktör, Bo Westman, och Carl-Gustaf Kjellman.

Gunnar Ohlsén

MEDLEMSINFORMATION

Resan till Polen 9-15 september 2019

- Kamratföreningens årsmöte 2020 äger rum fredagen den 17 april kl 18.00. Årsmötetalare är ambassadör Kent Härstedt som talar om "Sveriges roll på Koreahalvön – från Korea-kriget fram till i dag". Se presentation på annan plats i tidningen.
- Kamratresan 2020, som går till Berlin, har redan samlat många intresserade. Säkra en plats i bussarna genom att anmäla dig i god tid.
- Vår hemsida har fått en ansiktslyftning – <http://www.i16.se/>
- Vår förening hade 983 medlemmar i november 2019.
- Årsavgiften i vår förening är 150 kr, som du betalar på plusgiro **26 27 24-8**. Ange namn, adress och gällande e-post så att kassören vet vem som har betalat. Ständiga medlemmar får gärna stödja tidningsfonden, plusgiro 26 27 24-8.
- Du som *inte* får information via e-post, vänligen meddela din e-postadress till vår kassör Håkan Söderberg, haksod11@gmail.com.

Har du något att berätta?

Artiklar, artikelförslag och anekdoter mottages tacksamt.

Kontakta Bo Westman:
Tel: 0730-21 90 50

Epost: bossebus213@hotmail.com

MEDLEMSINFORMATION

Resan till Berlin 26-30 augusti 2020

Brandenburger Tor

Berlinmuren

Checkpoint Charlie

Alexanderplatz

Pris: Slutligt pris framgår i inbjudan som skickas ut tillsammans med denna tidning.

Tillägg: Enkelrum 1 345 kr. Mer information om resan och hur du anmäler dig finns i medföljande informationsblad.

Hallands Regimentes och Hallandsbrigadens Kamratförening

Box 515, 301 80 HALMSTAD. Plusgiro 26 27 24-8.

Hemsida: <http://www.i16.se/>

KONTAKTPERSONER

Gunnar Ohlsén • Tel 073-314 75 82 • E-post gunnar.ohlsen@hotmail.com
Klubbmästare: Lars Folkesson • Tel 070-663 41 47 • E-post lars.folkesson@mil.se
Veteraner: Bo Westman • Tel 0730-21 90 50 • E-post bossebus213@hotmail.com

Ett stort och varmt **TACK** för alla penninggåvor som kommit kamratfonden och tidningsfonden till del under det gångna året!

Vissa av våra medlemmar har tyvärr glömt att meddela namn, och vissa andra har betalat årsavgift trots ständigt medlemskap. Dessa medel har tillförts tidningsfonden.

Michael Abrahamsson, Halmstad
Bo Alfredsson, Varberg
Lennart Almquist, Halmstad
Seved Almquist, Lund
Staffan Anckar, Gullbrandstorp
Bengt-Åke Andersson, Halmstad
Leif Andersson, Gullbrandstorp
Rune Andersson, Halmstad
Ingemar Andreasson, Eldsberga
Per Gunnar Andréasson, Lund
Erland Artbäck, Kullavik
Torsten Atterbom, Särö
Bertil Augustsson, Kristinehamn
Rolf Axius, Halmstad
Fredrik Bagge, Halmstad
Lars Bastholm, Halmstad
Bengt Bengtsson, Hishult
Bo G Bengtsson, Stocksund
Lars B Bengtsson, Drottningsskär
Leif Bengtsson, Höllviken
Leif Bergqvist, Ljungby
Kjell Bergström, Lund
Lauritz Björk, Sjöbo
Leif Blommegård, Getinge
Sigvard Bondeson, Höllviken
Leif Bramsell, Båstad
Raymond Brisenfeldt, Halmstad
Lars R Broström, Halmstad
Jan Börjesson, Varberg
Lennart Börjesson, Varberg
Hans L Carlsson, Helsingborg
Ingemar Carlsson, Täby
Kenneth Carlsson, Getinge
Stefan Carlsson, Torup
Hans Christensson, Halmstad
Staffan Christiansson, Halmstad
Bo Criwall, Halmstad
Ing-Marie Criwall, Halmstad
Leif Cronholm, Halmstad
Maj-Britt Cronholm, Halmstad
Lars Cronqvist, Steninge
Ylva Dahlbom, Helsingborg
Per Dahlöf, Råå

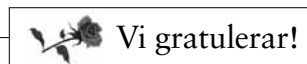
Erik Danielsson, Kungsängen
Ulf Edström, Djursholm
Kristen Edvardson, Halmstad
Bengt Ekberg, Oskarström
Sven Elfström, Varberg
Göran Ericsson, Halmstad
Lennart Eriksson, Kullavik
Lennart Eriksson, Kvibille
Mats Eriksson, Varberg
Harald Erling, Rydebäck
Thomas Eskilsson, Falkenberg
Gunnar Ewald, Halmstad
Jens Flenner, Gullbrandstorp
Martin Folestam, Limhamn
Lars Folkesson, Halmstad
Ulf Fredriksson, Saltsjöbaden
Bo Fritzon, Varberg
Bo Gardahl, Halmstad
Ingemar Gottfridsson, Laholm
Carl Fredrik Graf, Kvibille
Lars-Göran Grahn, Halmstad
Thomas Grevholm, Veinge
Gert Grotte, Halmstad
Christer Gunnarsson, Halmstad
Erling Gunnarsson, Kungsbacka
Lars Gustafsson, Halmstad
Arne Gustavsson, Falkenberg
Nils-Erik Haag, Bandhagen
Hans Hallberg, Falkenberg
Bengt Hammarberg, Kungsbacka
Hans-Olof Hansson, Växtorp
Jan-Erik Heiner, Halmstad
Inga Hemningagård, Falkenberg
Bo Hervén, Simlångsdalen
Peter Hjelm, Halmstad
Gunnar Holmquist, Angered
Kenneth Hulander, Halmstad
Börje Hyllén, Helsingborg
Johan Håkansson, Halmstad
Karl-Erik Håmark, Varberg
Bo Hökfelt, Kungsbacka
Agne Ivarsson, Ullared
Ronny Jacobsson, Mellbystrand

Ingvar Jakobsson, Tvååker
Birgitta Johansson, Halmstad
Erik Johansson, Kungsbacka
Ingemar Johansson, Halmstad
Ingvar Johansson, Falkenberg
Kjell-Anders Johansson, Falkenberg
Yngve Johansson, Kristinehamn
Lars Josefson, Stockholm
Sven Jägervall, Halmstad
Stig-Allan Jönsson, Halmstad
Thomas Karlsson, Sennan
Hasse Karlsson, Torup
Jan E Karlsson, Halmstad
Rune Karlsson, Halmstad
Kurt Kaschner, Skummeslövsstrand
Christer Kjell, Halmstad
Carl-Gustaf Kjellman, Gullbrandstorp
Roland Kramer, Åled
Bertil Kristiansson, Halmstad
Per Källström, Harplinge
Lars Kärral, Landeryd
Christina Laike-Bramsell, Båstad
Leif Larsson, Eldsberga
Magnus Larsson, Oskarström
Peter Leo, Halmstad
Carl-Erik Lindegren, Gullbrandstorp
Claes Lindoff, Halmstad
Bengt-Göran Ludvigsson, Halmstad
Lars-Olof Ludvigsson, Hamburgsund
Göran Lundahl, Skottorp
Jan Lundblad, Förslöv
Roland Lundén, Kvibille
Leif Lundin, Oskarström
Anders Löfgren, Hajom
Klas Löfgren, Sundsvall
Lars Malmberg, Steninge
Casper Malmgren, Halmstad
Ulf Malmsten, Hovås
Arvid Melin, Sollentuna
Rune Morell, Lidköping
Per Nastell, Halmstad
Göran Nilsson, Halmstad
Göthe Nilsson, Halmstad

Kjell-Åke Nilsson, Hjärnarp
Leif Nilsson, Oskarström
Lennart Nilsson, Varberg
Tommy Nilsson, Halmstad
Benny Nord, Halmstad
Torleif Nordgaard, Halmstad
Rolf Norr, Halmstad
Sonny Norrman, Halmstad
Olof Ohlson, Långås
Ulf Ohlsson, Smedjebacken
Hans-Börje Oskarson, Fjärås
Lars-Gunnar Oskarson, Åsa
Ingvar Ottosson, Karlskrona
Ingemar Paulsson, Halmstad
Åke Paulsson, Strövelstorp
Michael Persson, Halmstad
Thomas Persson, Falkenberg
Thomas Persson, Morup
Magnus Petersson, Kungsbacka
Stefan Petzäll, Halmstad
Stefan Qvist, Gullbrandstorp
Björn Rasmusson, Curitiba

Greger Rydén, Halmstad
Inga-Lena Rydén, Halmstad
Johan Rydén, Halmstad
Stefan Röjelid, Fjällbacka
Tyko Rös, Steninge
Arvid Samuelsson, Halmstad
Per Sjöswärd, Rimfors
Kjell Sjövald, Falkenberg
Björn Smedmark, Nacka
Ulf Staveryd, Halmstad
Eva Stensson, Laholm
Matts Stensson, Laholm
Roland Stensson, Harplinge
Gunnar Strandqvist, Halmstad
Arne Svensson, Särö
Sven-Olof Svensson, Halmstad
Bo Söderberg, Örebro
Christin Söderberg, Uggjarp
Håkan Söderberg, Uggjarp
Sven Thelander, Linköping
Kristen Thelin, Arild
Inge Torstensson, Ullared

Ronny Torstensson, Oskarström
Rolf Täljegård, Halmstad
Lennart Törnqvist, Stockholm
Jan-Erik Uhrberg, Halmstad
Per Ola Ulvenblad, Haverdal
Göran Wahlqvist, Moholm
Nils-Ingvar Walander, Halmstad
Irené Wallefors, Getinge
Jarl Wallefors, Getinge
Håkan Wallin, Halmstad
Lena Wallin, Halmstad
Christer Wanlert, Kristianstad
Keneth Wessberg, Halmstad
Göran Wetterlundh, Halmstad
Kenneth Wijk, Simlångsdalen
Carl-Gustaf von Mentzer, Halmstad
Carl Johan von Mentzer, Halmstad
Ann-Christine Zell, Halmstad
Jan Åke Zell, Halmstad
Erik Österberg, Varberg

Mars 2020

03 Hans-Olof Hansson	70
04 Bertil Hansson	90
06 Sven Dörning	105
06 Lena Svensson	70
13 Claes Ledel	75

April

02 Lars Arestrand	70
03 Claes Marting	60
04 Bo Walldén	80
05 Hans-Erik Hansson	95
05 Leif Stehn	80
07 Annelie Svensson	50
11 Gert Scharp	90
12 Annika Fridh	70
20 Anna Chronier	60
22 Rune Andersson	85
24 Yngve Larsson	90
24 Sture Pettersson	85
24 Arne Lind	75
25 Bengt-Åke Nilsson	90

25 Sven Elfström	80
25 Birgitta Magnusson	70
25 Göran Thorzén	70
26 Hans L Carlsson	80
26 Claes Lindskog	80
29 Carl-Henrik Schütt	75

Maj

01 Erik Österberg	75
04 Olle Rosengren	80
04 Lars Niwong	60
04 Håkan Rantzow	60
09 Börje Hyllén	85
09 Bo Criwall	75
15 Sven Gustafsson	60
17 Eva Stensson	70
21 Karl-Gustav Johansson	80
23 Kirsten Nilsson	75
24 Sven-Olof Svensson	75
28 Bo Gardahl	85
30 Stefan Bengtsson	60

Juni

03 Ronny Oscarsson	70
05 Bo Hjelm	90
10 Michael Persson	60
11 Anita Nilsson	75
12 Greger Rydén	75
12 Gun Harplinger	70
19 Michael Abrahamsson	50
23 Stig Wetterstrand	90
25 Holger Adgård	70
28 Bengt Parkell	85
30 Lena Andersson	75

Juli

03 Lars Heimrot	60
04 Rolf Bengtsson	80
04 Göran Arnesson	75
04 Anita Radels	75
04 Leif Nilsson	70
08 Michael Macina	60
13 Lennart Axelsson	85
15 Heldur Teern	85

16 Elis Ljungek	85	23 Arne Hedman	75	14 Lars Fält	75
16 Olof Ohlson	70	26 Torsten Atterbom	80	21 Ulf Ohlsson	75
17 Harald Erling	95			23 Ingela Myrsén	75
17 Anders Hansson	70	Oktober			
19 Olof Holmqvist	80	02 Sven Ove Carlsson	75	Januari 2021	
20 Claes Norelov	75	04 Gunne Ewald	90	05 Gert Alsenmyr	85
21 Nils Henrik Persson	75	07 Carl-Gustaf Kjellman	80	07 Alf Sinander	80
26 Carl Johan von Mentzer	85	07 Ann-Louise Carlsson	50	07 Per Pedersen	75
		10 Walter Jansson	95	11 Rolf Calissendorff	75
Augusti		14 Björn Smedmark	80	13 Lars Karlsson	75
02 Margareta Arneke	75	15 Gunilla Sjöström	75	13 Kjell Gustafsson	70
09 Sven Comstad	70	16 Pierre Miles	70	14 Kjell Karlsson	75
09 Sören Winther	60	24 Weinö Sirviö	85	20 Jörgen Andersson	75
14 Mary Wilhelmson	85	25 Ylva Dahlbom	75	22 Jan-Erik Eriksson	70
14 Lena Wallin	70	28 Jörgen Svensson	70	23 Kjell Sjövald	85
28 Erik Johansson	80	29 Thomas Engman	60	31 Mattias Röjjer	60
29 Stefan Veres	70	31 Arne Johansson	80		
		November		Februari	
September		03 Lennart Wennberg	70	01 Jan Lundblad	75
01 Börje Norrman	60	07 Jan- Anders Johansson	60	02 Göran Ericsson	80
04 Alf Nilsson	80	12 Lennart Jacobsson	70	03 Sture Brink	85
14 Nils-Ove Petersson	60	17 Hans Zettby	70	08 Arvid Melin	95
15 Magnus Petersson	70	18 Christina Stjernfeldt	75	10 Lilian Månsson	75
15 Krister Kappel	60	21 Rolf-Erik Lindvall	70	15 Runar Kaattari	80
19 Lennart Eriksson	80			17 Leif Bengtsson	70
19 Gunni Persson	80	December		23 Karl-Eric Holmberg	85
19 Rune Bengtsson	75	03 Roland Lundén	80	24 Mats Knutsson	70
21 Bo Alfredsson	70	07 Ebbe Fröberg	75	26 Erik Danielsson	95
23 Jan Carlsson	90	11 Peter Jacobsson	60		
23 Sigward Wållerstedt	90				

Nya medlemmar 2019

Under 2019 har vi fått 30 nya medlemmar, vilka hälsas hjärtligt välkomna!

Roland Adler, Halmstad • Marianne Anckar, Gullbrandstorp • Petter Axelsson, Simlångsdalen
 Lars Carlsson, Halmstad • Christian Dannevaern Fridh, Fridlevstad • Klas Eldholm, Halmstad
 Eva Iversen, Linköping • Per-Ola Johansson, Varberg • Tino Kuusinen, Halmstad
 Dan Lindkvist, Halmstad • Claes Lindskog, Falkenberg • Torbjörn Malmkvist, Halmstad
 Claes Moberg, Linköping • Dennis Munther, Mölndal • Leif Nilsson, Oskarström
 Magnus Nord, Ljungby • Björn Noréus, Eslöv • Christer Ohlsson, Halmstad
 Magnus Olausson-Kronholm, Halmstad • Thomas Parkell, Halmstad • Eva Petersén, Båstad
 Håkan Rantzow, Halmstad • Christer Rehnström, Varberg • Mikael Schwartz, Träslövsläge
 Annelie Svensson, Halmstad • Toni Thersthol, Hajom • Pia Ulvenblad, Haverdal
 Lars Voss, Kungsbacka • Björn Wahlberg, Lindome • Kerstin Werner, Halmstad